

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה

פרשת
חיי שרה תשפ"ה

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

יְבָמוֹת פֶּרֶק ו

א. הַבָּא עַל יְבִמְתּוֹ, בֵּין בְּשׁוֹגֵג, בֵּין בְּמֵזִיד, בֵּין בְּאֹנֶס בֵּין בִּרְצוֹן, אֲפִלּוּ הוּא שׁוֹגֵג וְהִיא מְזִידָה, הוּא מֵזִיד וְהִיא שׁוֹגֶגֶת, הוּא אָנוּס וְהִיא לֹא אֲנוּסָה, הִיא אֲנוּסָה וְהוּא לֹא אָנוּס, אֶחָד הַמְּעָרֶה וְאֶחָד הַגּוֹמֵר – קָנָה. וְלֹא חָלַק בֵּין בִּיאָה לְבִיאָה: ב. וְכֵן הַבָּא עַל אַחַת מִכָּל הָעֲרָיוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה, אוֹ פְּסוּלוֹת, כְּגוֹן אַלְמָנָה לְכֹהֵן גָּדוֹל, גְּרוּשָׁה וַחֲלוּצָה לְכֹהֵן הֶדְיוֹט, מַמְזֶרֶת וּנְתִינָה לְיִשְׂרְאֵל, בַּת יִשְׂרְאֵל לְמַמְזֵר וּלְנָתִין – פְּסָלָהּ. וְלֹא חָלַק בֵּין בִּיאָה לְבִיאָה: ג. אַלְמָנָה לְכֹהֵן גָּדוֹל, גְּרוּשָׁה וַחֲלוּצָה לְכֹהֵן הֶדְיוֹט, מִן הָאֵרוּסִין – לֹא יֹאכְלוּ בִּתְרוּמָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי שִׁמְעוֹן מַכְשִׁירִין. נִתְאָרְמְלוּ אוֹ נִתְגָּרְשׁוּ, מִן הַנִּשּׂוּאִין – פְּסוּלוֹת, מִן הָאֵרוּסִין – כְּשֵׁרוֹת: ד. כֹּהֵן גָּדוֹל – לֹא יִשָּׂא אַלְמָנָה, בֵּין אַלְמָנָה מִן הָאֵרוּסִין, בֵּין אַלְמָנָה מִן הַנִּשּׂוּאִין, וְלֹא יִשָּׂא אֶת הַבּוּגֶרֶת; רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי שִׁמְעוֹן מַכְשִׁירִין בַּבּוּגֶרֶת. לֹא יִשָּׂא אֶת מֻכַּת עֵץ. אֵרֵס אֶת הָאַלְמָנָה, וְנִתְמַנָּה לִהְיוֹת כֹּהֵן גָּדוֹל – יִכָּנֵס. וּמַעֲשֶׂה בִּיהוֹשֻׁעַ בֶּן גַּמְלָא, שֶׁקִּדֵּשׁ אֶת מָרְתָּא בַּת בַּיְתוֹס, וּמִנָּהוּ הַמֶּלֶךְ לִהְיוֹת כֹּהֵן גָּדוֹל – וְכִנָּסָהּ. שׁוֹמֶרֶת יָבָם שֶׁנָּפְלָה לִפְנֵי כֹּהֵן הֶדְיוֹט, וְנִתְמַנָּה לִהְיוֹת כֹּהֵן גָּדוֹל, אַף־עַל־פִּי שֶׁעָשָׂה בָּהּ מַאֲמָר – הֲרֵי זֶה לֹא יִכָּנֵס. כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁמֵּת אָחִיו – חוֹלֵץ וְלֹא מְיַבֵּם: ה. כֹּהֵן הֶדְיוֹט לֹא יִשָּׂא אַיְלוֹנִית, אֶלָּא אִם־כֵּן יֵשׁ לוֹ אִשָּׁה וּבָנִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף־עַל־פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אִשָּׁה וּבָנִים – לֹא יִשָּׂא אַיְלוֹנִית, שֶׁהִיא זוֹנָה הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין זוֹנָה אֶלָּא גִּיּוֹרֶת וּמְשֻׁחְרֶרֶת וְשֶׁנִּבְעֲלָה בְּעִילַת זְנוּת: ו. לֹא יִבָּטֵל אָדָם מִפְּרִיָה וְרִבְיָה, אֶלָּא אִם־כֵּן יֵשׁ לוֹ בָּנִים. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: שְׁנֵי זְכָרִים. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: זָכָר וּנְקֵבָה, שֶׁנֶּאֱמַר: (בְּרֵאשִׁית ה, ב) "זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם". נָשָׂא אִשָּׁה, וְשָׁהָה עִמָּהּ עֶשֶׂר שָׁנִים, וְלֹא יָלְדָה – אֵינוֹ רַשַּׁאי לְבַטֵּל. גֵּרְשָׁהּ – מֻתֶּרֶת לִנָּשֵׂא לְאַחֵר. וְרַשַּׁאי הַשֵּׁנִי לְשָׁהוֹת עִמָּהּ עֶשֶׂר שָׁנִים. וְאִם הִפִּילָה – מוֹנָה מִשָּׁעָה שֶׁהִפִּילָה. הָאִישׁ מְצַוֶּה עַל פְּרִיָה וְרִבְיָה, אֲבָל לֹא הָאִשָּׁה. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָא אוֹמֵר: עַל שְׁנֵיהֶם הוּא אוֹמֵר: (בְּרֵאשִׁית א, כח) "וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ":

יְבָמוֹת פֶּרֶק ז

א. אַלְמָנָה לְכֹהֵן גָּדוֹל, גְּרוּשָׁה וַחֲלוּצָה לְכֹהֵן הֶדְיוֹט, הִכְנִיסָהּ לוֹ עַבְדֵי מְלוֹג וְעַבְדֵי צֹאן־בַּרְזֶל, עַבְדֵי מְלוֹג – לֹא יֹאכְלוּ בַּתְּרוּמָה, עַבְדֵי צֹאן־בַּרְזֶל – יֹאכְלוּ. וְאֵלּוּ הֵן עַבְדֵי מְלוֹג: אִם מֵתוּ – מֵתוּ לָהּ. וְאִם הוֹתִירוּ – הוֹתִירוּ לָהּ. אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא חַיָּב בְּמְזוֹנוֹתָן – הֲרֵי אֵלּוּ לֹא יֹאכְלוּ בַּתְּרוּמָה. וְאֵלּוּ הֵן עַבְדֵי צֹאן־בַּרְזֶל: אִם מֵתוּ – מֵתוּ לוֹ, וְאִם הוֹתִירוּ –

הוֹתִירוּ לוֹ. הוֹאִיל וְהוּא חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתָן - הֲרֵי אֵלּוּ יֹאכְלוּ בַּתְּרוּמָה: ב. בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּסֵּת לַכֹּהֵן, וְהִכְנִיסָה לוֹ עֲבָדִים, בֵּין עַבְדֵי מְלוֹג, בֵּין עַבְדֵי צֹאן־בָּרְזֶל - הֲרֵי אֵלּוּ יֹאכְלוּ בַּתְּרוּמָה. וּבַת כֹּהֵן שֶׁנִּסֵּת לְיִשְׂרָאֵל, וְהִכְנִיסָה לוֹ, בֵּין עַבְדֵי מְלוֹג, בֵּין עַבְדֵי צֹאן־בָּרְזֶל - הֲרֵי אֵלּוּ לֹא יֹאכְלוּ בַּתְּרוּמָה: ג. בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּסֵּת לַכֹּהֵן, וָמֵת, וְהִנִּיחָה מְעֻבֶּרֶת - לֹא יֹאכְלוּ עֻבָּרֶיהָ בַּתְּרוּמָה, מִפְּנֵי חֶלְקוֹ שֶׁל עֻבָּר, שֶׁהָעֻבָּר פּוֹסֵל וְאֵינוֹ מַאֲכִיל, דִּבְרֵי רַבִּי יוֹסֵי; אָמְרוּ לוֹ: מֵאַחַר שֶׁהֵעַדְתָּ לָנוּ עַל בַּת יִשְׂרָאֵל לְכֹהֵן, אַף בַּת כֹּהֵן לְכֹהֵן, וָמֵת, וְהִנִּיחָהּ מְעֻבֶּרֶת - לֹא יֹאכְלוּ עֻבָּרֶיהָ בַּתְּרוּמָה, מִפְּנֵי חֶלְקוֹ שֶׁל עֻבָּר: ד. הָעֻבָּר, וְהַיָּבָם, וְהָאֲרוּסִין, וְהַחֵרֵשׁ, וּבֶן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד - פּוֹסְלִין וְלֹא מַאֲכִילִין. סָפֵק שֶׁהוּא בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד, סָפֵק שֶׁאֵינוֹ, סָפֵק הֵבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת, סָפֵק לֹא הֵבִיא, נָפַל הַבַּיִת עָלָיו וְעַל בַּת אָחִיו, וְאֵין יָדוּעַ אֵי זֶה מֵת רִאשׁוֹן - צָרָתָהּ חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת: ה. הָאוֹנֵס, וְהַמְפַתֶּה, וְהַשּׁוֹטֶה - לֹא פּוֹסְלִים וְלֹא מַאֲכִילִים. וְאִם אֵינָם רְאוּיִין לָבוֹא בְּיִשְׂרָאֵל - הֲרֵי אֵלּוּ פּוֹסְלִין. כֵּיצַד? יִשְׂרָאֵל שֶׁבָּא עַל בַּת כֹּהֵן - תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. עִבְּרָהּ - לֹא תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. נָחְתַּךְ הָעֻבָּר בְּמֵעֶיהָ - תֹּאכַל. כֹּהֵן שֶׁבָּא עַל בַּת יִשְׂרָאֵל - לֹא תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. עִבְּרָהּ - לֹא תֹּאכַל. יָלְדָה - תֹּאכַל. נִמְצָא כֹּחוֹ שֶׁל בֵּן גָּדוֹל מִשֶּׁל אָב. הָעֶבֶד פּוֹסֵל מִשּׁוּם בִּיאָה, וְאֵינוֹ פּוֹסֵל מִשּׁוּם זֶרַע. כֵּיצַד? בַּת יִשְׂרָאֵל לַכֹּהֵן, בַּת כֹּהֵן לְיִשְׂרָאֵל, וְיָלְדָה הֵימֶנּוּ בֵּן, וְהָלַךְ הַבֵּן וְנִכְבַּשׁ עַל הַשִּׁפְחָה, וְיָלְדָה הֵימֶנּוּ בֵּן - הֲרֵי זֶה עֶבֶד. הָיְתָה אֵם אָבִיו בַּת יִשְׂרָאֵל לַכֹּהֵן - לֹא תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. בַּת כֹּהֵן לְיִשְׂרָאֵל - תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. מַמְזֵר פּוֹסֵל וּמַאֲכִיל. כֵּיצַד? בַּת יִשְׂרָאֵל לַכֹּהֵן, וּבַת כֹּהֵן לְיִשְׂרָאֵל, וְיָלְדָה הֵימֶנּוּ בַּת, וְהָלְכָה הַבַּת וְנִשֵּׂאת לָעֶבֶד, אוֹ לַגּוֹי, וְיָלְדָה הֵימֶנּוּ בֵּן - הֲרֵי זֶה מַמְזֵר; הָיְתָה אֵם אִמּוֹ בַּת יִשְׂרָאֵל לַכֹּהֵן - תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. בַּת כֹּהֵן לְיִשְׂרָאֵל - לֹא תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה: ו. כֹּהֵן גָּדוֹל פְּעָמִים שֶׁהוּא פּוֹסֵל. כֵּיצַד? בַּת כֹּהֵן לְיִשְׂרָאֵל, וְיָלְדָה הֵימֶנּוּ בַּת, וְהָלְכָה הַבַּת וְנִסֵּת לַכֹּהֵן, וְיָלְדָה הֵימֶנּוּ בֵּן - הֲרֵי זֶה רָאוּי לִהְיוֹת כֹּהֵן גָּדוֹל עוֹמֵד וּמְשַׁמֵּשׁ עַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, מַאֲכִיל אֶת אִמּוֹ, וּפוֹסֵל אֶת אֵם אִמּוֹ, וְזֹאת אוֹמֶרֶת: 'לֹא כִבְנֵי כֹהֵן גָּדוֹל, שֶׁהוּא פּוֹסְלַנִי מִן הַתְּרוּמָה':

יְבָמוֹת פֶּרֶק ח

א. הָעֶרֶל וְכָל הַטְּמֵאִים - לֹא יֹאכְלוּ בַּתְּרוּמָה. נְשֵׁיהֶן וְעַבְדֵיהֶן - יֹאכְלוּ בַּתְּרוּמָה. פְּצוּעַ־דַּכָּא וּכְרוּת־שָׁפְכָה - הֵן וְעַבְדֵיהֶן יֹאכְלוּ, וּנְשֵׁיהֶן - לֹא יֹאכֵלוּ. וְאִם לֹא יָדְעָה מִשֶּׁנַּעֲשָׂה פְּצוּעַ־דַּכָּא וּכְרוּת־שָׁפְכָה - הֲרֵי אֵלּוּ יֹאכֵלוּ: ב. אֵיזֶהוּ פְּצוּעַ־דַּכָּא? כָּל שֶׁנִּפְצְעוּ הַבֵּיצִים

שָׁלוּ, וַאֲפִלּוּ אַחַת מֵהֶן. וּכְרוּת שָׁפְכָה? כָּל שֶׁנִּכְרַת הַגִּיד. וְאִם נִשְׁתַּיֵּר מֵהָעֲטָרָה אֲפִלּוּ כְּחוּט הַשַּׂעֲרָה - כָּשֵׁר. פְּצוּעַ־דַּכָּא וּכְרוּת־שָׁפְכָה - מְתָרִין בִּגְיוֹרֶת וּמְשֻׁחְרֶרֶת, וְאֵינָן אֲסוּרִין אֶלָּא מִלָּבוֹא בַּקָּהָל, שֶׁנֶּאֱמַר: (דְּבָרִים כג, ב) "לֹא יָבֹא פְּצוּעַ־דַּכָּא וּכְרוּת־שָׁפְכָה בִּקְהַל יְיָ": ג. עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי - אֲסוּרִים, וְאִסּוּרָן אִסּוּר עוֹלָם, אֲבָל נְקֵבוֹתֵיהֶם מֻתָּרוֹת מִיָּד. מִצְרִי וַאֲדוֹמִי - אֵינָם אֲסוּרִים אֶלָּא עַד שְׁלשָׁה דּוֹרוֹת, אֶחָד זְכָרִים וְאֶחָד נְקֵבוֹת. רַבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר אֶת הַנְּקֵבוֹת מִיָּד. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: קַל וָחֹמֶר הַדְּבָרִים! וּמָה אִם בְּמָקוֹם שֶׁאָסַר אֶת הַזְּכָרִים אִסּוּר עוֹלָם - הִתִּיר אֶת הַנְּקֵבוֹת מִיָּד. מָקוֹם שֶׁלֹּא אָסַר אֶת הַזְּכָרִים אֶלָּא עַד שְׁלשָׁה דּוֹרוֹת, אֵינוֹ דִּין שֶׁנַּתִּיר אֶת הַנְּקֵבוֹת מִיָּד. אָמְרוּ לוֹ: אִם הֲלָכָה - נְקַבֵּל, וְאִם לַדִּין - יֵשׁ תְּשׁוּבָה. אָמַר לָהֶם: לֹא כִי, הֲלָכָה אֲנִי אוֹמֵר. מַמְזֵרִין וּנְתִינִין - אֲסוּרִין, וְאִסּוּרָן אִסּוּר עוֹלָם, אֶחָד זְכָרִים, וְאֶחָד נְקֵבוֹת: ד. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: שָׁמַעְתִּי שֶׁהַסָּרִיס חוֹלֵץ, וְחוֹלְצִין לְאִשְׁתּוֹ, וְהַסָּרִיס לֹא חוֹלֵץ וְלֹא חוֹלְצִין לְאִשְׁתּוֹ, וְאֵין לִי לְפָרֵשׁ. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: אֲנִי אֲפָרֵשׁ. סְרִיס אָדָם - חוֹלֵץ וְחוֹלְצִין לְאִשְׁתּוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהָיְתָה לוֹ שְׁעַת הַכּשֶׁר. סְרִיס חַמָּה - לֹא חוֹלֵץ וְלֹא חוֹלְצִין לְאִשְׁתּוֹ, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הָיְתָה לוֹ שְׁעַת הַכּשֶׁר. רַבִּי אֶלְיעֶזֶר אוֹמֵר: לֹא כִי, אֶלָּא סְרִיס חַמָּה - חוֹלֵץ, וְחוֹלְצִין לְאִשְׁתּוֹ, מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ לוֹ רְפוּאָה. סְרִיס אָדָם - לֹא חוֹלֵץ וְלֹא חוֹלְצִין לְאִשְׁתּוֹ, מִפְּנֵי שֶׁאֵין לוֹ רְפוּאָה. הֵעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתֵירָא עַל בֶּן מְגוּסַת שֶׁהָיָה בִּירוּשָׁלַיִם סְרִיס אָדָם, וְיִבְּמוּ אֶת אִשְׁתּוֹ, לְקַיֵּם דִּבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא: ה. הַסָּרִיס לֹא חוֹלֵץ, וְלֹא מְיַבֵּם. וְכֵן אֵילוֹנִית לֹא חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת. הַסָּרִיס שֶׁחָלַץ לִיבְמְתּוֹ - לֹא פְסָלָהּ. בְּעָלָהּ - פְּסָלָהּ, מִפְּנֵי שֶׁהִיא בְּעִילַת זְנוּת. וְכֵן אֵילוֹנִית שֶׁחָלְצוּ לָהּ אַחִין - לֹא פְסָלוּהָ. בְּעָלוּהָ - פְּסָלוּהָ, מִפְּנֵי שֶׁבְּעִילָתָהּ בְּעִילַת זְנוּת: ו. סְרִיס חַמָּה כֹּהֵן שֶׁנָּשָׂא בַּת יִשְׂרָאֵל - מַאֲכִילָהּ בִּתְרוּמָה. רַבִּי יוֹסֵי וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים: אַנְדְּרוֹגִינוֹס כֹּהֵן שֶׁנָּשָׂא בַּת יִשְׂרָאֵל - מַאֲכִילָהּ בִּתְרוּמָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: טֻמְטוּם שֶׁנִּקְרַע וְנִמְצָא זָכָר - לֹא יַחֲלֹץ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כַּסָּרִיס. אַנְדְּרוֹגִינוֹס - נוֹשֵׂא, אֲבָל לֹא נִשָּׂא. רַבִּי אֶלְיעֶזֶר אוֹמֵר: אַנְדְּרוֹגִינוֹס - חַיָּבִים עָלָיו סְקִילָה כַּזָּכָר:

יְבָמוֹת פֶּרֶק ט

א. יֵשׁ מֻתָּרוֹת לְבַעֲלֵיהֶן וַאֲסוּרוֹת לִיבְמֵיהֶן, מֻתָּרוֹת לִיבְמֵיהֶן וַאֲסוּרוֹת לְבַעֲלֵיהֶן, מֻתָּרוֹת לָאֵלּוּ וְלָאֵלּוּ, וַאֲסוּרוֹת לָאֵלּוּ וְלָאֵלּוּ. וְאֵלּוּ מֻתָּרוֹת לְבַעֲלֵיהֶן וַאֲסוּרוֹת לִיבְמֵיהֶן: כֹּהֵן הֶדְיוֹט שֶׁנָּשָׂא אֶת הָאַלְמָנָה, וְיֵשׁ לוֹ אָח

כֹּהֵן גָּדוֹל, חָלָל שֶׁנִּשָּׂא כְּשֵׁרָה, וְיֵשׁ לוֹ אָח כָּשֵׁר, יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּשָּׂא בַּת יִשְׂרָאֵל, וְיֵשׁ לוֹ אָח מַמְזֵר, מַמְזֵר שֶׁנִּשָּׂא מַמְזֶרֶת, וְיֵשׁ לוֹ אָח יִשְׂרְאֵל - מֻתָּרוֹת לְבַעֲלֵיהֶן וַאֲסוּרוֹת לְיִבְמֵיהֶן: ב. וְאֵלּוּ מֻתָּרוֹת לְיִבְמֵיהֶן וַאֲסוּרוֹת לְבַעֲלֵיהֶן: כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁקִּדֵּשׁ אֶת הָאַלְמָנָה, וְיֵשׁ לוֹ אָח כֹּהֵן הֶדְיוֹט. כָּשֵׁר שֶׁנִּשָּׂא חֲלָלָה, וְיֵשׁ לוֹ אָח חָלָל. יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּשָּׂא מַמְזֶרֶת, וְיֵשׁ לוֹ אָח מַמְזֵר. מַמְזֵר שֶׁנִּשָּׂא בַּת יִשְׂרָאֵל, וְיֵשׁ לוֹ אָח יִשְׂרְאֵל - מֻתָּרוֹת לְיִבְמֵיהֶן וַאֲסוּרוֹת לְבַעֲלֵיהֶן. אֲסוּרוֹת לָאֵלּוּ וְלָאֵלּוּ: כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁנִּשָּׂא אֶת הָאַלְמָנָה, וְיֵשׁ לוֹ אָח כֹּהֵן הֶדְיוֹט. כָּשֵׁר שֶׁנִּשָּׂא חֲלָלָה, וְיֵשׁ לוֹ אָח כָּשֵׁר. יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּשָּׂא מַמְזֶרֶת, וְיֵשׁ לוֹ אָח יִשְׂרְאֵל. מַמְזֵר שֶׁנִּשָּׂא בַּת יִשְׂרָאֵל, וְיֵשׁ לוֹ אָח מַמְזֵר - אֲסוּרוֹת לָאֵלּוּ וְלָאֵלּוּ. וּשְׁאָר כָּל הַנָּשִׁים מֻתָּרוֹת לְבַעֲלֵיהֶן וּלְיִבְמֵיהֶן: ג. שְׁנִיּוֹת מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים: שְׁנִיָּה לַבַּעַל וְלֹא שְׁנִיָּה לַיָּבָם - אֲסוּרָה לַבַּעַל וּמֻתֶּרֶת לַיָּבָם. שְׁנִיָּה לַיָּבָם וְלֹא שְׁנִיָּה לַבַּעַל - אֲסוּרָה לַבַּעַל. שְׁנִיָּה לָזֶה וְלָזֶה - אֲסוּרָה לָזֶה וְלָזֶה. אֵין לָהּ לֹא כְּתֻבָּה, וְלֹא פֵּרוֹת, וְלֹא מְזוֹנוֹת, וְלֹא בְּלָאוֹת, וְהַוָּלָד כָּשֵׁר, וְכוֹפִין אוֹתוֹ לְהוֹצִיא. אַלְמָנָה לְכֹהֵן גָּדוֹל, גְּרוּשָׁה וַחֲלוּצָה לְכֹהֵן הֶדְיוֹט, מַמְזֶרֶת וּנְתִינָה לְיִשְׂרָאֵל, בַּת יִשְׂרָאֵל לַנָּתִין וְלַמַּמְזֵר - יֵשׁ לָהֶן כְּתֻבָּה: ד. בַּת יִשְׂרָאֵל מְאֹרָסֶת לַכֹּהֵן, מְעֻבֶּרֶת מִכֹּהֵן, שׁוֹמֶרֶת יָבָם לַכֹּהֵן, וְכֵן בַּת כֹּהֵן לְיִשְׂרָאֵל - לֹא תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. בַּת יִשְׂרָאֵל מְאֹרָסֶת לַלֵּוִי, מְעֻבֶּרֶת מִלֵּוִי, שׁוֹמֶרֶת יָבָם לַלֵּוִי, וְכֵן בַּת לֵוִי לְיִשְׂרָאֵל - לֹא תֹּאכַל בַּמַּעֲשֵׂר. בַּת לֵוִי מְאֹרָסֶת לַכֹּהֵן, מְעֻבֶּרֶת מִכֹּהֵן, שׁוֹמֶרֶת יָבָם לַכֹּהֵן, וְכֵן בַּת כֹּהֵן לַלֵּוִי - לֹא תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה וְלֹא בַמַּעֲשֵׂר: ה. בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּסֵּת לַכֹּהֵן - תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. מֵת, וְלָהּ הֵימֶנּוּ בֵּן - תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. נִסַּת לַלֵּוִי - תֹּאכַל בַּמַּעֲשֵׂר. מֵת, וְלָהּ הֵימֶנּוּ בֵּן - תֹּאכַל בַּמַּעֲשֵׂר. נִסַּת לְיִשְׂרָאֵל - לֹא תֹּאכַל לֹא בַּתְּרוּמָה, וְלֹא בַמַּעֲשֵׂר. מֵת, וְלָהּ הֵימֶנּוּ בֵּן - לֹא תֹּאכַל לֹא בַּתְּרוּמָה וְלֹא בַמַּעֲשֵׂר. מֵת בְּנָהּ מִיִּשְׂרָאֵל - תֹּאכַל בַּמַּעֲשֵׂר. מֵת בְּנָהּ מִלֵּוִי - תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. מֵת בְּנָהּ מִכֹּהֵן - לֹא תֹּאכַל לֹא בַּתְּרוּמָה וְלֹא בַמַּעֲשֵׂר: ו. בַּת כֹּהֵן שֶׁנִּשֵּׂאת לְיִשְׂרָאֵל - לֹא תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. מֵת וְלָהּ הֵימֶנּוּ בֵּן - לֹא תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. נִשֵּׂאת לַלֵּוִי - תֹּאכַל בַּמַּעֲשֵׂר. מֵת, וְלָהּ הֵימֶנּוּ בֵּן - תֹּאכַל בַּמַּעֲשֵׂר. נִשֵּׂאת לַכֹּהֵן - תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. מֵת, וְלָהּ הֵימֶנּוּ בֵּן - תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. מֵת בְּנָהּ מִכֹּהֵן - לֹא תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה. מֵת בְּנָהּ מִלֵּוִי - לֹא תֹּאכַל בַּמַּעֲשֵׂר. מֵת בְּנָהּ מִיִּשְׂרָאֵל - חוֹזֶרֶת לְבֵית אָבִיהָ. וְעַל זוֹ נֶאֱמַר: (וַיִּקְרָא כב, יג) "וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ כִּנְעוּרֶיהָ מִלֶּחֶם אָבִיהָ תֹּאכֵל":

יְבָמוֹת פֶּרֶק י

א. הָאִשָּׁה שֶׁהָלַךְ בַּעְלָהּ לִמְדִינַת הַיָּם, וּבָאוּ וְאָמְרוּ לָהּ: ׳מֵת בַּעְלִיךְ׳, וְנִסֵּת, וְאַחַר־כָּךְ בָּא בַּעְלָהּ - תֵּצֵא מִזֶּה וּמִזֶּה, וּצְרִיכָה גֵּט מִזֶּה וּמִזֶּה. וְאֵין לָהּ כְּתֻבָּה, וְלֹא פֵּרוֹת, וְלֹא מְזוֹנוֹת, וְלֹא בְלָאוֹת, לֹא עַל זֶה, וְלֹא עַל זֶה. אִם נָטְלָה מִזֶּה וּמִזֶּה - תַּחֲזִיר. וְהַוָּלָד מַמְזֵר מִזֶּה וּמִזֶּה. וְלֹא זֶה וָזֶה מִטַּמְּאִין לָהּ, וְלֹא זֶה וָזֶה זַכָּאִין לֹא בִּמְצִיאָתָהּ וְלֹא בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיהָ, וְלֹא בַּהֲפָרַת נְדָרֶיהָ. הָיְתָה בַּת יִשְׂרָאֵל - נִפְסְלָה מִן הַכְּהֻנָּה, וּבַת לֵוִי - מִן הַמַּעֲשֵׂר, וּבַת כֹּהֵן - מִן הַתְּרוּמָה. וְאֵין יוֹרְשִׁים שֶׁל זֶה וְיוֹרְשִׁים שֶׁל זֶה יוֹרְשִׁים אֶת כְּתֻבָּתָהּ. וְאִם מֵתוּ - אָחִיו שֶׁל זֶה וְאָחִיו שֶׁל זֶה חוֹלְצִין וְלֹא מְיַבְּמִין. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כְּתֻבָּתָהּ עַל נִכְסֵי בַּעְלָהּ הָרִאשׁוֹן. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: הָרִאשׁוֹן זַכַּאי בְּמְצִיאָתָהּ וּבְמַעֲשֵׂה יָדֶיהָ, וּבַהֲפָרַת נְדָרֶיהָ. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: בִּיאָתָהּ אוֹ חֲלִיצָתָהּ מֵאָחִיו שֶׁל רִאשׁוֹן פּוֹטֶרֶת צָרָתָהּ, וְאֵין הַוָּלָד מִמֶּנּוּ מַמְזֵר. וְאִם נִסֵּת שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת - מֻתֶּרֶת לַחֲזֹר לוֹ: ב. נִסֵּת עַל־פִּי בֵית־דִּין - תֵּצֵא, וּפְטוּרָה מִן הַקָּרְבָּן. לֹא נִסֵּת עַל־פִּי בֵית־דִּין - תֵּצֵא, וְחַיֶּבֶת בַּקָּרְבָּן. יָפָה כֹּחַ בֵּית־דִּין, שֶׁפּוֹטְרָה מִן הַקָּרְבָּן. הוֹרוּהָ בֵית־דִּין לִנָּשֵׂא, וְהָלְכָה וְקִלְקְלָה - חַיֶּבֶת בַּקָּרְבָּן, שֶׁלֹּא הִתִּירוּהָ אֶלָּא לִנָּשֵׂא: ג. הָאִשָּׁה שֶׁהָלַךְ בַּעְלָהּ וּבְנָהּ לִמְדִינַת הַיָּם, וּבָאוּ וְאָמְרוּ לָהּ: ׳מֵת בַּעְלִיךְ, וְאַחַר־כָּךְ מֵת בְּנֵךְ׳ וְנִשֵּׂאת, וְאַחַר־כָּךְ אָמְרוּ לָהּ: ׳חִלּוּף הָיוּ הַדְּבָרִים׳ - תֵּצֵא, וְהַוָּלָד רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מַמְזֵר. אָמְרוּ לָהּ: ׳מֵת בְּנֵךְ וְאַחַר־כָּךְ מֵת בַּעְלִיךְ׳, וְנִתְיַבְּמָה, וְאַחַר־כָּךְ אָמְרוּ לָהּ: ׳חִלּוּף הָיוּ הַדְּבָרִים׳ - תֵּצֵא, וְהַוָּלָד רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מַמְזֵר. אָמְרוּ לָהּ: ׳מֵת בַּעְלִיךְ׳, וְנִסֵּת, וְאַחַר־כָּךְ אָמְרוּ לָהּ: ׳קַיָּם הָיָה וָמֵת׳ - תֵּצֵא, וְהַוָּלָד רִאשׁוֹן מַמְזֵר, וְהָאַחֲרוֹן אֵינוֹ מַמְזֵר. אָמְרוּ לָהּ: ׳מֵת בַּעְלִיךְ׳ וְנִתְקַדְּשָׁה, וְאַחַר־כָּךְ בָּא בַּעְלָהּ - מֻתֶּרֶת לַחֲזֹר לוֹ. אַף־עַל־פִּי שֶׁנָּתַן לָהּ אַחֲרוֹן גֵּט, לֹא פְסָלָהּ מִן הַכְּהֻנָּה. אֶת זוֹ דָּרַשׁ רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן מַתְיָא: (וַיִּקְרָא כא, ז) "וְאִשָּׁה גְּרוּשָׁה מֵאִישָׁהּ" - וְלֹא מֵאִישׁ שֶׁאֵינוֹ אִישָׁהּ: ד. מִי שֶׁהָלְכָה אִשְׁתּוֹ לִמְדִינַת הַיָּם, וּבָאוּ וְאָמְרוּ לוֹ: ׳מֵתָה אִשְׁתְּךָ׳, וְנָשָׂא אֶת אֲחוֹתָהּ, וְאַחַר־כָּךְ בָּאת אִשְׁתּוֹ - מֻתֶּרֶת לַחֲזֹר לוֹ. הוּא מֻתָּר בִּקְרוֹבוֹת שְׁנֵיהֶן, וּשְׁנֵיהֶן מֻתָּרוֹת בִּקְרוֹבָיו. וְאִם מֵתָה רִאשׁוֹנָה - מֻתָּר בַּשְּׁנִיָּה. אָמְרוּ לוֹ: ׳מֵתָה אִשְׁתְּךָ׳, וְנָשָׂא אֶת אֲחוֹתָהּ, וְאַחַר־כָּךְ אָמְרוּ לוֹ: ׳קַיֶּמֶת הָיְתָה, וָמֵתָה׳ - הַוָּלָד רִאשׁוֹן מַמְזֵר, וְהָאַחֲרוֹן אֵינוֹ מַמְזֵר. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כָּל שֶׁפּוֹסֵל עַל־יְדֵי אֲחֵרִים - פּוֹסֵל עַל־יְדֵי עַצְמוֹ. וְכָל שֶׁאֵין פּוֹסֵל עַל־יְדֵי אֲחֵרִים - אֵינוֹ פּוֹסֵל עַל־יְדֵי עַצְמוֹ: ה. אָמְרוּ לוֹ: ׳מֵתָה אִשְׁתְּךָ׳, וְנָשָׂא אֲחוֹתָהּ מֵאָבִיהָ. ׳מֵתָה׳,

וְנָשָׂא אֲחוֹתָהּ מֵאִמָּהּ. ׳מֵתָה׳, וְנָשָׂא אֲחוֹתָהּ מֵאָבִיהָ. ׳מֵתָה׳, וְנָשָׂא אֲחוֹתָהּ מֵאִמָּהּ. וְנִמְצְאוּ כֻּלָּן קַיָּמוֹת - מֵתָה בְּרִאשׁוֹנָה, בַּשְּׁלִישִׁית, וּבַחֲמִישִׁית, וּפוֹטְרוֹת צָרוֹתֵיהֶן, וְאָסוּר בַּשְּׁנִיָּה וּבָרְבִיעִית, וְאֵין בִּיאַת אַחַת מֵהֶן פּוֹטֶרֶת צָרָתָהּ. וְאִם בָּא עַל הַשְּׁנִיָּה לְאַחַר מִיתַת הָרִאשׁוֹנָה - מֵתָה בַּשְּׁנִיָּה וּבָרְבִיעִית, וּפוֹטְרוֹת צָרוֹתֵיהֶן, וְאָסוּר בַּשְּׁלִישִׁית וּבַחֲמִישִׁית, וְאֵין בִּיאַת אַחַת מֵהֶן פּוֹטֶרֶת צָרָתָהּ: ו. בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד - הוּא פּוֹסֵל עַל־יְדֵי אַחִין, וְהָאַחִים פּוֹסְלִין עַל יָדוֹ, אֶלָּא שֶׁהוּא פּוֹסֵל תְּחִלָּה, וְאַחִין פּוֹסְלִין תְּחִלָּה וָסוֹף. כֵּיצַד? בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד שֶׁבָּא עַל יְבִמְתּוֹ - פָּסַל עַל־יְדֵי אַחִין. בָּאוּ עָלֶיהָ אַחִין, וְעָשׂוּ בָהּ מַאֲמָר, נָתְנוּ גֵּט אוֹ חָלְצוּ - פָּסְלוּ עַל יָדוֹ: ז. בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד שֶׁבָּא עַל יְבִמְתּוֹ, וְאַחַר־כָּךְ בָּא עָלֶיהָ אָחִיו שֶׁהוּא בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד - פָּסַל עַל יָדוֹ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: לֹא פָסַל: ח. בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד שֶׁבָּא עַל יְבִמְתּוֹ, וְאַחַר־כָּךְ בָּא עַל צָרָתָהּ - פָּסַל עַל־יְדֵי עַצְמוֹ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: לֹא פָסַל. בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד שֶׁבָּא עַל יְבִמְתּוֹ, וָמֵת - חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת. נָשָׂא אִשָּׁה וָמֵת - הֲרֵי זוֹ פְּטוּרָה: ט. בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד שֶׁבָּא עַל יְבִמְתּוֹ, וּמִשֶּׁהִגְדִּיל נָשָׂא אִשָּׁה אַחֶרֶת וָמֵת. אִם לֹא יָדַע אֶת הָרִאשׁוֹנָה מִשֶּׁהִגְדִּיל - הָרִאשׁוֹנָה חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת, וְהַשְּׁנִיָּה - אוֹ חוֹלֶצֶת אוֹ מִתְיַבֶּמֶת. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: מְיַבֵּם לְאֵיזוֹ שֶׁיִּרְצֶה, וְחוֹלֵץ לַשְּׁנִיָּה. אֶחָד שֶׁהוּא בֶּן תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד, וְאֶחָד שֶׁהוּא בֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה שֶׁלֹּא הֵבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת:

יְבָמוֹת פֶּרֶק יא

א. נוֹשְׂאִין עַל הָאֲנוּסָה וְעַל הַמְפֻתָּה. הָאוֹנֵס וְהַמְפַתֶּה עַל הַנְּשׂוּאָה - חַיָּב. נוֹשֵׂא אָדָם אֲנוּסַת אָבִיו וּמְפֻתַּת אָבִיו, אֲנוּסַת בְּנוֹ וּמְפֻתַּת בְּנוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹסֵר בַּאֲנוּסַת אָבִיו וּמְפֻתַּת אָבִיו: ב. הַגִּיּוֹרֶת שֶׁנִּתְגַּיְּרוּ בָנֶיהָ עִמָּהּ - לֹא חוֹלְצִין וְלֹא מְיַבְּמִין, אֲפִלּוּ הוֹרָתוֹ שֶׁל רִאשׁוֹן שֶׁלֹּא בִּקְדֻשָּׁה, וְלֵדָתוֹ בִּקְדֻשָּׁה, וְהַשֵּׁנִי - הוֹרָתוֹ וְלֵדָתוֹ בִּקְדֻשָּׁה, וְכֵן שִׁפְחָה שֶׁנִּשְׁתַּחְרְרוּ בָנֶיהָ עִמָּהּ: ג. חָמֵשׁ נָשִׁים שֶׁנִּתְעָרְבוּ וַלְדוֹתֵיהֶן, הִגְדִּילוּ הַתַּעֲרוֹבוֹת וְנָשְׂאוּ נָשִׁים וָמֵתוּ: אַרְבָּעָה חוֹלְצִין לְאַחַת, וְאֶחָד מְיַבֵּם אוֹתָהּ. הוּא וּשְׁלֹשָׁה חוֹלְצִין לַאַחֶרֶת, וְאֶחָד מְיַבֵּם. נִמְצְאוּ אַרְבַּע חֲלִיצוֹת וְיִבּוּם לְכָל אַחַת וְאַחַת: ד. הָאִשָּׁה שֶׁנִּתְעָרַב וַלְדָהּ בְּוֻלַד כַּלָּתָהּ, הִגְדִּילוּ הַתַּעֲרוֹבוֹת, וְנָשְׂאוּ נָשִׁים, וָמֵתוּ - בְּנֵי הַכַּלָּה חוֹלְצִין וְלֹא מְיַבְּמִין, שֶׁהוּא סְפֵק אֵשֶׁת אָחִיו, סְפֵק אֵשֶׁת אֲחִי אָבִיו. וּבְנֵי הַזְּקֵנָה - אוֹ חוֹלְצִין אוֹ מְיַבְּמִין, שֶׁהוּא סְפֵק אֵשֶׁת אָחִיו וְאֵשֶׁת בֶּן אָחִיו. מֵתוּ הַכְּשֵׁרִים -

בְּנֵי הַתַּעֲרוּבוֹת לִבְנֵי הַזְּקֻנָה - חוֹלְצִין וְלֹא מְיַבְּמִין, שֶׁהוּא סְפֵק אֵשֶׁת אָחִיו וְאֵשֶׁת אֲחִי אָבִיו, וּבְנֵי הַכַּלָּה - אֶחָד חוֹלֵץ וְאֶחָד מְיַבֵּם: ה. כֹּהֶנֶת שֶׁנִּתְעָרַב וַלְדָּהּ בְּוֹלַד שִׁפְחָתָהּ - הֲרֵי אֵלּוּ אוֹכְלִים בַּתְּרוּמָה, וְחוֹלְקִים חֵלֶק אֶחָד בַּגֹּרֶן, וְאֵינָן מְטַמְּאִין לַמֵּתִים, וְאֵין נוֹשְׂאִין נָשִׁים, בֵּין כְּשֵׁרוֹת בֵּין פְּסוּלוֹת. הִגְדִּילוּ הַתַּעֲרוּבוֹת, וְשִׁחְרְרוּ זֶה אֶת זֶה: נוֹשְׂאִין נָשִׁים רְאוּיוֹת לַכְּהֻנָּה, וְאֵינָן מְטַמְּאִין לַמֵּתִים. וְאִם נִטַּמְּאוּ - אֵינָן סוֹפְגִין אֶת הָאַרְבָּעִים. וְאֵינָן אוֹכְלִים בַּתְּרוּמָה. וְאִם אָכְלוּ - אֵינָן מְשַׁלְּמִין קֶרֶן וָחֹמֶשׁ. וְאֵינָן חוֹלְקִין עַל הַגֹּרֶן. וּמוֹכְרִין אֶת הַתְּרוּמָה, וְהַדְּמִים שֶׁלָּהֶם. וְאֵינָן חוֹלְקִים בְּקָדְשֵׁי הַמִּקְדָּשׁ, וְאֵין נוֹתְנִין לָהֶם קָדָשִׁים, וְאֵין מוֹצִיאִים שֶׁלָּהֶם מִיָּדָם, וּפְטוּרִין מִן הַזְּרוֹעַ וּמִן הַלְּחָיַיִם וּמִן הַקֵּבָה, וּבְכוֹרוֹ יִהְיֶה רוֹעֶה עַד שֶׁיִּסְתָּאֵב, וְנוֹתְנִין עָלָיו חֲמֵרֵי כֹּהֲנִים וְחֲמֵרֵי יִשְׂרְאֵלִים. הָיוּ שְׁנֵיהֶם כֹּהֲנִים - הוּא אוֹנֵן עֲלֵיהֶם, וְהֵם אוֹנְנִים עָלָיו. הוּא אֵינוֹ מְטַמֵּא לָהֶם, וְהֵם אֵינָן מְטַמְּאִין לוֹ. הוּא אֵינוֹ יוֹרֵשׁ אוֹתָן, אֲבָל הֵם יוֹרְשִׁין אוֹתוֹ. וּפָטוּר עַל מַכְּתוֹ וְעַל קִלְלָתוֹ שֶׁל זֶה וְשֶׁל זֶה, וְעוֹלֶה בְּמִשְׁמָרוֹ שֶׁל זֶה וְשֶׁל זֶה, וְאֵינוֹ חוֹלֵק. אִם הָיוּ שְׁנֵיהֶם בְּמִשְׁמָר אֶחָד - נוֹטֵל חֵלֶק אֶחָד:

יְבָמוֹת פֶּרֶק יב

א. מִצְוַת חֲלִיצָה בִּשְׁלֹשָׁה דַּיָּנִין, וַאֲפִלּוּ שְׁלִשְׁתָּן הֶדְיוֹטוֹת. חָלְצָה בִּמְנָעָל - חֲלִיצָתָהּ כְּשֵׁרָה. בְּאַנְפִּילִין - חֲלִיצָתָהּ פְּסוּלָה. בְּסַנְדָּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ עָקֵב - כָּשֵׁר. וְשֶׁאֵין לוֹ עָקֵב - פָּסוּל. מִן הָאַרְכּוּבָה וּלְמַטָּה - חֲלִיצָתָהּ כְּשֵׁרָה. מִן הָאַרְכּוּבָה וּלְמַעְלָה - חֲלִיצָתָהּ פְּסוּלָה: ב. חָלְצָה בְּסַנְדָּל שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ, אוֹ בְּסַנְדָּל שֶׁל עֵץ, אוֹ בְּשֶׁל שְׂמֹאל בַּיָּמִין - חֲלִיצָתָהּ כְּשֵׁרָה. חָלְצָה בְּגָדוֹל שֶׁהוּא יָכוֹל לְהַלֵּךְ בּוֹ, אוֹ בְּקָטָן שֶׁהוּא חוֹפֶה אֶת רֹב רַגְלוֹ - וְאֵינוֹ מִטַּמֵּא לַמֵּתִים. וְאִם נִטַּמֵּא - אֵינוֹ סוֹפֵג אֶת הָאַרְבָּעִים. וְאֵינוֹ אוֹכֵל בַּתְּרוּמָה. וְאִם אָכַל - אֵינוֹ מְשַׁלֵּם קֶרֶן וָחֹמֶשׁ. וְאֵינוֹ חוֹלֵק עַל הַגֹּרֶן, וּמוֹכֵר הַתְּרוּמָה וְהַדְּמִים שֶׁלּוֹ, וְאֵינוֹ חוֹלֵק בְּקָדְשֵׁי הַמִּקְדָּשׁ, וְאֵין נוֹתְנִים לוֹ אֶת הַקְּדָשִׁים, וְאֵין מוֹצִיאִין אֶת שֶׁלּוֹ מִיָּדוֹ, וּפָטוּר מִן הַזְּרוֹעַ וְהַלְּחָיַיִם וְהַקֵּבָה, וּבְכוֹרוֹ יִהְיֶה רוֹעֶה עַד שֶׁיִּסְתָּאֵב, וְנוֹתְנִין עָלָיו חֲמֵרֵי כֹּהֲנִים וְחֲמֵרֵי יִשְׂרְאֵלִים: ו. מִי שֶׁלֹּא שָׁהָתָה אַחַר בַּעֲלָהּ שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וְנִשֵּׂאת, וְיָלְדָה, וְאֵין יָדוּעַ אִם בֶּן תִּשְׁעָה לָרִאשׁוֹן, אִם בֶּן שִׁבְעָה לָאַחֲרוֹן, הָיוּ לָהּ בָּנִים מִן הָרִאשׁוֹן וּבָנִים מִן הַשֵּׁנִי - חוֹלְצִין וְלֹא מְיַבְּמִין. וְכֵן הוּא לָהֶם חוֹלֵץ וְלֹא מְיַבֵּם. הָיוּ לוֹ אַחִים מִן הָרִאשׁוֹן וְאַחִים מִן הַשֵּׁנִי, שֶׁלֹּא מֵאוֹתָהּ הָאֵם - הוּא חוֹלֵץ וּמְיַבֵּם, וְהֵם - אֶחָד חוֹלֵץ וְאֶחָד מְיַבֵּם: ז. הָיָה אֶחָד יִשְׂרְאֵל וְאֶחָד כֹּהֵן: נוֹשֵׂא אִשָּׁה רְאוּיָה לַכֹּהֵן,

חֲלִיצָתָהּ כְּשֵׁרָה. חָלְצָה בַּלַּיְלָה - חֲלִיצָתָהּ כְּשֵׁרָה, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל. בַּשַּׁמַּאל - חֲלִיצָתָהּ פְּסוּלָה, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מַכְשִׁיר: ג. חָלְצָה וְרָקְקָה, אֲבָל לֹא קָרְאָה - חֲלִיצָתָהּ כְּשֵׁרָה. קָרְאָה וְרָקְקָה, אֲבָל לֹא חָלְצָה - חֲלִיצָתָהּ פְּסוּלָה. חָלְצָה וְקָרְאָה, אֲבָל לֹא רָקְקָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: חֲלִיצָתָהּ פְּסוּלָה. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: חֲלִיצָתָהּ כְּשֵׁרָה. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: "כָּכָה יֵעָשֶׂה" (דְּבָרִים כה, ט), כָּל דָּבָר שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה - מְעַכֵּב. אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא: מִשָּׁם רְאָיָה: "כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ", כָּל דָּבָר שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה בָּאִישׁ: ד. הַחֵרֵשׁ שֶׁנָּחֲלַץ וְהַחֵרֶשֶׁת שֶׁחָלְצָה, וְהַחוֹלָצֶת לַקָּטָן — חֲלִיצָתָהּ פְּסוּלָה. קְטַנָּה שֶׁחָלְצָה - תַּחֲלֹץ מִשֶּׁתַּגְדִּיל. וְאִם לֹא חָלְצָה - חֲלִיצָתָהּ פְּסוּלָה: ה. חָלְצָה בִּשְׁנַיִם, אוֹ בִּשְׁלֹשָׁה, וְנִמְצָא אֶחָד מֵהֶן קָרוֹב אוֹ פָּסוּל - חֲלִיצָתָהּ פְּסוּלָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן וְרַבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר מַכְשִׁירִין; וּמַעֲשֶׂה בְּאֶחָד שֶׁחָלַץ בֵּינוֹ לְבֵינָהּ בְּבֵית הָאֲסוּרִים, וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי רַבִּי עֲקִיבָא - וְהִכְשִׁיר: ו. מִצְוַת חֲלִיצָה: בָּא הוּא וִיבִמְתּוֹ לְבֵית־דִּין, וְהֵן מַשִּׁיאִין לוֹ עֵצָה הַהוֹגֶנֶת לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים כה, ח): "וְקָרְאוּ־לוֹ זִקְנֵי־עִירוֹ וְדִבְּרוּ אֵלָיו". וְהִיא אוֹמֶרֶת: "מֵאֵן יְבָמִי לְהָקִים לְאָחִיו שֵׁם בְּיִשְׂרָאֵל, לֹא אָבָה יַבְּמִי" וְהוּא אוֹמֵר: "לֹא חָפַצְתִּי לְקַחְתָּהּ". וּבִלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ הָיוּ אוֹמְרִים. "וְנִגְּשָׁה יְבִמְתּוֹ אֵלָיו לְעֵינֵי הַזְּקֵנִים, וְחָלְצָה נַעֲלוֹ מֵעַל רַגְלוֹ, וְיָרְקָה בְּפָנָיו" - רֹק הַנִּרְאֶה לַדַּיָּנִים. וְעָנְתָה וְאָמְרָה: "כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יִבְנֶה אֶת בֵּית־אָחִיו", עַד כָּאן הָיוּ מַקְרִין. וּכְשֶׁהִקְרָא רַבִּי הֻרְקְנוֹס תַּחַת הָאֵלָה בִּכְפַר עִיטָם, וְגָמַר אֶת כָּל הַפָּרָשָׁה - הֶחְזִקוּ לִהְיוֹת גּוֹמְרִים כָּל הַפָּרָשָׁה. "וְנִקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בֵּית חֲלוּץ הַנָּעַל". מִצְוָה בַּדַּיָּנִין, וְלֹא מִצְוָה בַּתַּלְמִידִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מִצְוָה עַל כָּל הָעוֹמְדִים שָׁם לוֹמַר: 'חֲלוּץ הַנַּעַל', 'חֲלוּץ הַנַּעַל', 'חֲלוּץ הַנָּעַל':

וַאֲמַר (מלכים א ב) וּשְׁלֹמֹה יָשַׁב עַל כִּסֵּא דָּוִד אֲבִיו וַתִּכּוֹן מַלְכוּתוֹ מְאֹד. מַאי שְׁבָחָא דְּאַתְקִין אֶבֶן שְׁתִיָּה וְשַׁוֵּי עַלָּה קֻדֶּשׁ הַקָּדָשִׁים וּכְדֵין וַתִּכּוֹן מַלְכוּתוֹ מְאֹד. וּכְתִיב (בראשית ט) וְרָאִיתִיהָ לִזְכּוֹר בְּרִית עוֹלָם. דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תֵּיאוּבְתָּא דִּילֵיהּ בָּהּ תָּדִיר, וּמָאן דְּלָא אִתְחֲזֵי בָּהּ לָא אָעֵיל קַמֵּי מָאנֵיהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב וְרָאִיתִיהָ לִזְכּוֹר בְּרִית עוֹלָם. וְרָאִיתִיהָ, רָזָא הוּא כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (יחזקאל ט) וְהִתְוִיתָ תָּיו עַל מִצְחוֹת וגו'. לְאִתְחַזָּאָה עֲלַיְיהוּ. וְאִיפָּא דְּאָמְרִי דָּא רְשִׁימוּ דְּאָת קַדִּישָׁא דִּי בִּבְשְׂרָא. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה וַדַּאי כְּלָא הוּא. (ד"א הָכִי) אֲבָל הַאי קֶשֶׁת דְּאִתְחֲזִי בְּעָלְמָא בְּרָזָא עִלָּאָה קָיְימָא. וְכַד יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גָּלוּתָא זִמְנָא הַאי קֶשֶׁת לְאִתְקַשְׁטָא בְּגַוְונוֹי כְּכַלָּה דָּא דְּמִתְקַשְׁטָא לְבַעְלָהּ. אֲמַר לָהּ הַהוּא יוּדָאי כָּךְ אֲמַר לִי אַבָּא כַּד הַוָּה מִסְתַּלַּק מֵעָלְמָא (אמר לי) לָא תְצַפֵּי לְרַגְלֵי דְּמְשִׁיחָא עַד דְּיִתְחֲזֵי הַאי קֶשֶׁת בְּעָלְמָא (ד"א ל"ג בְּעַנָּנָא) מִתְקַשְׁטָא בְּגַוְונֵי נְהִירִין וְיִתְנְהִיר לְעָלְמָא. וּכְדֵין צְפִי לֵיהּ לְמָשִׁיחַ. מְנָלָן, דִּכְתִיב וּרְאִיתִיהָ לִזְכֹּר בְּרִית עוֹלָם. וְהַשְׁתָּא דְּאִתְחֲזְיָא בְּגַוְונִין חֲשׁוֹכִין מִתְחֲזְיָא לְדוּכְרָנָא [וְהִיא לִזְכּוֹר] דְּלָא ייְתֵי מַבּוּל. אֲבָל בְּהַהִיא זִמְנָא אִתְחֲזְיָא בְּגַוְונִין נְהִירִין וּמִתְקַשְׁטָא בְּתִקּוּנָא כְּכַלָּה דְּמִתְקַשְׁטָא לְבַעְלָהּ וּכְדֵין לִזְכֹּר בְּרִית עוֹלָם וְיִדְכַּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְהַאי בְּרִית דְּאִיהוּ בְּגָלוּתָא וְיָקִים לָהּ מֵעַפְרָא הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (הושע ג) וּבִקְשׁוּ אֶת יי' אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת דָּוִד מַלְכָּם. וּכְתִיב (ירמיה ל) וְעָבְדוּ אֶת יי' אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת דָּוִד מַלְכָּם אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם, אֲשֶׁר אָקִים מֵעָפָר כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (עמוס ט) אָקִים אֶת סֻכַּת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת. וְעַל דָּא וּרְאִיתִיהָ לִזְכֹּר בְּרִית עוֹלָם וּלְאַקָּמָא לָהּ מֵעַפְרָא. וַאֲמַר הָכִי אַבָּא

דְּבְגִין כָּךְ אִדְכַּר בְּאוֹרַיְתָא פּוּרְקָנָא דְּיִשְׂרָאֵל וְדוּכְרָנָא דִּילָהּ. וְדָא הוּא דִּכְתִיב (ישעיה נד) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲבוֹר מֵי נֹחַ עוֹד עַל הָאָרֶץ כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקְצוֹף עָלַיִךְ וּמִגְּעָר בָּךְ׃

וַיִּהְיוּ בְּנֵי נֹחַ הַיּוֹצְאִים מִן הַתֵּבָה. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר כֵּיוָן דִּכְתִיב וַיִּהְיוּ בְּנֵי נֹחַ. אַמַּאי אָמַר הַיּוֹצְאִים מִן הַתֵּבָה. וְכִי בְּנִין אָחֳרָנִין הֲווֹ לֵיהּ דְּלָא נָפְקִי מִן תֵּיבוּתָא. אָמַר לֵיהּ רַבִּי אַבָּא אִין. דְּהָא לְבָתַר אוֹלִידוּ בְּנוֹי בְּנִין. דִּכְתִיב וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת שֵׁם וגו׳. וְאִנּוּן לָא נָפְקִי מִגּוֹ תֵּיבוּתָא. וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב הַיּוֹצְאִים מִן הַתֵּיבָה שֵׁם חָם וָיֶפֶת. רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר אִילּוּ הֲוֵינָא שְׁכִיחַ בְּעָלְמָא כַּד יָהֵיב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סִפְרָא דַּחֲנוֹךְ בְּעָלְמָא וְסִפְרָא דְּאָדָם, אַתְקִיפְנָא דְּלָא יִשְׁתַּכְחוּן בֵּינֵי אֱנָשָׁא, בְּגִין דְּלָא חַיִישׁוּ כָּל חַכְמָאן לְאִסְתַּכְּלָא בְּהוֹ וְטָעָן בְּמִלִּין אָחֳרָנִין לַאֲפָקָא מֵרְשׁוּ עִלָּאָה לִרְשׁוּ אָחֳרָא. וְהַשְׁתָּא הָא חַכִּימֵי עָלְמָא יָדְעִין מִלִּין וְסָתְמִין לוֹן וּמִתְתַּקְפֵי בְּפוּלְחָנָא דְּמָארֵיהוֹן. וְהַאי קְרָא אַשְׁכַּחְנָא בְּרָזָא דְּרָזִין. (תוספתא) דְּכַד אִתְעַר חֶדְוָה דְּכָל חֶדְוִון טְמִירָא סְתִימָא סַבְתָּא דְּסַבְתִּין אַנְהִיר מְנִיהּ נְהִירוּ דַּקִּיק. חֶדְוָה דְּכָל חֶדְוִון נָהֵיר לְיָמִינָא בְּמִשַּׁח רְבוּת עִלָּאָה. וְנָהֵיר לִשְׂמָאלָא בְּחֶדְוָה דְּחַמְרָא טַב, נָהֵיר לְאַמְצָעִיתָא בְּחֶדְוָה [ד״א דְּאַרְגְּוָונָא] דְּתְרֵין סְטְרִין. רוּחַ אִתְעַר וְרוּחַ סָלְקָא וְאִתְיְהִיב בְּרוּחָא. דְּבָקָן דָּא בְּדָא. תְּלַת עָאלִין בְּתְלַת. מִגּוֹ תְּלַת נָפְקָא חַד בְּרִית דְּדָבְקָא בִּבְרִית. אִתְעַבְּרַת רוּחַ דְּסָלְקָא, מִתְעַבְּרַת מְנִיהּ. כַּד אִתְיְהִיבַת בִּתְרֵין סְטְרִין אִתְדַּבְּקוּ רוּחָא בְּרוּחָא [דף עג ע״א] וּמִתְעַבְּרָא מִתְּלַת בְּנִין. וְנֹחַ וְתֵיבָה נָפְקוּ מִנַּיְהוּ תְּלָתָא, כְּגַוְונָא דִּתְלָתָא עִלָּאִין, וְאִלֵּין אִנּוּן דְּנָפְקוּ מִגּוֹ תֵּיבוּתָא שֵׁם

וְחָם וְיֶפֶת. שֵׁם דְּבִסְטַר יְמִינָא, חָם דְּבִסְטַר שְׂמָאלָא. יֶפֶת אַרְגְּוָונָא דְּכָלִיל לוֹן. וְחָם הוּא אֲבִי כְּנָעַן. זוּהֲמָא דְּדַהֲבָא תְּחוֹת קַסְטִיפִין. אִתְעֲרוּתָא דְּרוּחָא מְסָאֲבָא דְּנָחֵשׁ קַדְמָאָה. וּבְגִין כָּךְ רְשִׁים וַאֲמַר, וְחָם הוּא אֲבִי כְּנָעַן. דְּאַייתִי לְוָוטִין עַל עָלְמָא. הַהוּא כְּנָעַן דְּאִתְלַטְיָא. הַהוּא כְּנָעַן דְּאַחְשִׁיךְ אַנְפֵּי בְּרִיָּין. וּבְגִין כָּךְ (כְּלְהוֹ) לָא נָפֵיק מִגּוֹ כְּלָלָא דְּכָלְהוֹ אֶלָּא דָּא דִּכְתִיב וְחָם הוּא אֲבִי כְּנָעַן. הַהוּא דְּאַחְשִׁיךְ עָלְמָא, וְלָא כְּתִיב בְּכֻלָּא דָּא וְשֵׁם הוּא אֲבִי כָּךְ אוֹ יֶפֶת הוּא אֲבִי כָּךְ, אֶלָּא מִיָּד קָפֵץ וַאֲמַר וְחָם הוּא אֲבִי כְּנָעַן. וְדַאי. וְעַל דָּא כַּד אָתָא אַבְרָהָם מַה כְּתִיב (בראשית יב) וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בָּאָרֶץ. דְּעַד לָא הַוָּה קַיְימָא דַּאֲבָהָן וְלָא אִתּוֹ זַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל בְּעָלְמָא, דְּיִפּוֹק שְׁמָא דָּא וְיִיעוֹל שְׁמָא עִלָּאָה קַדִּישָׁא. כַּד הַווֹ זַכָּאִין יִשְׂרָאֵל אִקְרֵי אַרְעָא עַל שְׁמָא דָּא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. כַּד לָא זָכוּ אִקְרֵי אַרְעָא עַל שְׁמָא אָחֳרָא אֶרֶץ כְּנָעַן. וְעַל דָּא כְּתִיב (שם ט) וַיֹּאמֶר אָרוּר כְּנַעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו. דְּאִיהוּ אַייתִי לְוָוטִין עַל עָלְמָא. וּבְנָחֵשׁ מַה כְּתִיב (שם ג) אָרוּר אַתָּה מִכֹּל הַבְּהֵמָה. הַיְינוּ דִּכְתִיב עֶבֶד עֲבָדִים. וְעַל דָּא כְּתִיב שֵׁם חָם וְיֶפֶת. תִּלַת אִלֵּין בְּנֵי נֹחַ הַיּוֹצְאִים מִן הַתֵּיבָה כִּדְקָאַמְרִינָן:

שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי נֹחַ. קַיְימָא דְּכָל עָלְמָא, קַיְימָא דְּרָזָא עִלָּאָה. וּמֵאֵלֶּה נָפְצָה כָּל הָאָרֶץ. הַיְינוּ רָזָא (דָּא) דְּתִלַת גְּוָונִין עִלָּאִין. דְּכַד הַהוּא נָהָר דְּנָגִיד וְנָפִיק אַשְׁקֵי לְגִנְתָּא בְּחֵילָא דְּתִלַת אִלֵּין עִלָּאִין. וּמִתַּמָּן אִתְפְּרְשָׁן גְּוָונִין דִּלְתַתָּא כָּל חַד וְחַד כְּלִיל בְּחַבְרֵיהּ, לְאַחְזָאָה דְּיִקְרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְפַּשַּׁט לְעֵילָא וְתַתָּא, וְאִיהוּ חַד בְּעִלָּאֵי וְתַתָּאֵי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר תִּלַּת גְּוונִין אִלֵּין בְּכָל אִנּוּן דְּאִתְיַין מִסְטַר דְּקְדוּשָׁה, וּמֵחֵיזוּ דִּתְלַת גְּוונִין אִלֵּין מִתְפָּרְשָׁאן לְכָל אִנּוּן דְּאִתְיַין מִסְטְרָא דְּרוּחָא אָחֳרָא. וְכַד תִּסְתַּכֵּל בְּרָזָא דְּדַרְגִּין תִּשְׁפַּח הֵיךְ מִתְפָּרְשָׁן גְּוונִין לְכָל אִנּוּן סִטְרִין עַד דְּעַיְילִין לְתַתָּא בְּרָזָא דְּאִנּוּן שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִין צְנוּרִין סִטְרֵי דְּדַשֵּׁי דְּחָפְיַין לְתְהוֹמֵי. וְכֹלָּא יְדִיעָא לַחֲכִימִין עִלָּיונִין. זַכָּאָה חוּלַקְהוֹן דְּצַדִּיקַיָּיא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְרְעֵי בִּיקָרֵיהוֹן וְגָלֵי לוֹן סִתְרִין עִלָּאִין דְּחָכְמְתָא, עֲלַיְיהוּ כְּתִיב (תהלים כה) סוֹד יי׳ לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם. פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וַאֲמַר (ישעיה כה) יי׳ אֱלֹהַי אַתָּה אֲרוֹמְמֶךָּ אוֹדֶה שִׁמְךָ כִּי עָשִׂיתָ פֶּלֶא עֵצוֹת מֵרָחוֹק אֱמוּנָה אֹמֶן. כַּמָּה אִית לוֹן לִבְנֵי נָשָׁא לְאִסְתַּכָּלָא בִּיקָרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּלְשַׁבְּחָא לִיקָרֵיהּ. בְּגִין דְּכָל מָאן דְּיִדַּע לְשַׁבְּחָא לְמָארֵיהּ כְּדְקָא יָאוֹת, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד לֵיהּ רְעוּתֵיהּ. וְלָא עוֹד אֶלָּא דְּאַסְגֵּי בִּרְכָאן לְעֵילָּא וְתַתָּא. וְעַל דָּא מָאן דְּיִדַּע לְשַׁבְּחָא לֵיהּ לְמָארֵיהּ וּלְיַחֲדָא שְׁמֵיהּ, חָבִיב הוּא לְעֵילָּא וְחָמִיד לְתַתָּא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִשְׁתַּבַּח בֵּיהּ [נ״א בִּיקָרֵיהּ], וַעֲלֵיהּ כְּתִיב (שם מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר:

וַיָּחֶל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסֵי. חַד אָמַר מִגַּן עֵדֶן (אִתְרְכְּבַת) אִתְתַּרְכַּת וּנְצִיב לָהּ הָכָא. וְחַד אָמַר בְּאַרְעָא הֲוַת וְעָקַר לָהּ וְשָׁתַל לָהּ, וּבְהַהוּא יוֹמָא עַבְדַת אִיבִּין וְנִיצַת לַבְלְבִין וַעֲנָבִים וַהֲוָה סָחִיט לָהּ וְשָׁתֵי מִן חַמְרָא וְרָוֵי. רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר רָזָא דְּחָכְמְתָא אִיהוּ הָכָא בְּהַאי קְרָא. כַּד בָּעָא נֹחַ לְמִבְדַּק בְּהַהוּא חוֹבָא דְּבָדַק אָדָם הָרִאשׁוֹן. לָאו לְאִתְדַּבְּקָא בֵּיהּ, אֶלָּא לְמִנְדַּע וּלְאִתְקָנָא עִלָּמָא

וְלָא יָכִיל. סָחַט עֲנָבִים לְמִבְדַּק בְּהַהוּא כַּרְם. כֵּיוָן דְּמָטָא לְהַאי, [ד"א כְּדֵין] וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל. וְלָא הֲוָה לֵיהּ חֵילָא לְמֵיקַם. וּבְגִין כָּךְ וַיִּתְגַּל גַּלֵּי פִּרְצָה דְּעָלְמָא דַּהֲוָה סָתִים. בְּתוֹךְ אָהֳלָה כְּתִיב בְּה"א. וְעַל דָּא כְּתִיב וְאַל תִּקְרַב אֶל פֶּתַח בֵּיתָהּ. בְּתוֹךְ [דף עג ע"ב] אָהֳלָהּ דְּהַהוּא כַּרְם. כְּגַוְונָא דָּא בְּנֵי אַהֲרֹן דְּתָנִינָן שְׁתוּיֵי יַיִן הֲווֹ. וְכִי מָאן יָהִיב לוֹן חַמְרָא בְּהַהוּא אֲתַר לְמִשְׁתֵּי. אִי סַלְקָא דַּעְתָּךְ דְּאִנּוּן חֲצִיפִין הֲווֹ דְּרָווֹ חַמְרָא. לָאו הָכֵי, אֶלָּא וַדַּאי מֵהַהוּא חַמְרָא רָווֹ דִּכְתִיב (ויקרא י) וַיַּקְרִיבוּ לִפְנֵי יי׳ אֵשׁ זָרָה. כְּתִיב הָכָא אֵשׁ זָרָה וּכְתִיב הָתָם (משלי ז) לִשְׁמָרְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה וְכֻלָּא חַד מִלָּה. וְכֵן כְּגַוְונָא דָּא וַיִּשְׁתְּ מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל. וְעַל דָּא אִתְעַר חָם אֲבִי כְנָעַן כְּמָה דְּאִתְּמַר וְאִתְיְהִיב אֲתַר לִכְנַעַן לְשַׁלְטָאָה, וּמַאי דַּהֲוָה הָדִין צַדִּיק בְּרָזָא דִּבְרִית סִרְסוֹ. וְתַנְיָא דְּאַעֲבַר מִינֵיהּ הַהוּא קִיּוּמָא. וּבְגִין כָּךְ אֲמַר אָרוּר, דְּהָא לְוָוטִין אִתְעָרוּ בְּקַדְמֵיתָא עַל יְדֵיהּ בְּעָלְמָא. וְעַל דָּא וַיֹּאמַר אָרוּר כְּנָעַן דְּהָא לְוָוטִין יֵיתוֹן עַל עָלְמָא כְּקַדְמֵיתָא). עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר אָרוּר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וגו׳. כֹּלָּא יִתְתַּקַּן לְזִמְנָא דְּאָתֵי וְהוּא לָא יִתְתַּקַּן. וְכֹלָּא יִפְקוּן לְחֵירוּ וְהוּא לָא יִפּוֹק. וְרָזָא אִיהוּ לְאִנּוּן דְּיָדְעֵי אָרְחוֹי וּשְׁבִילֵי דְּאוֹרַיְתָא. פְּתַח וַאֲמַר (תהלים נא) כִּי פִשְׁעַי אֲנִי אֵדָע וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד. כַּמָּה אִית לוֹן לִבְנֵי נָשָׁא לְאִסְתַּמָּרָא מֵחוֹבֵייהוּ מִקַּמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּהָא לְבָתַר דְּחָטָא בַּר נָשׁ רָשִׁים הוּא חוֹבֵיהּ לְעֵילָּא וְלָא אִתְמְחַק בַּר בְּתוּקְפָּא דִּתְיוּבְתָּא סַגְיָא. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (ירמיה ב) כִּי אִם תִּכְבְּסִי בַּנֶּתֶר וְתַרְבִּי לָךְ בּוֹרִית נִכְתָּם עֲוֹנֵךְ לְפָנַי. תָּא חֲזֵי כֵּיוָן דְּחָב בַּר נָשׁ קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זִמְנָא חָדָא עָבִיד רְשִׁימוּ. וְכַד חָב בְּהּ

זִמְנָא תִּנְיָינָא אִתְתַּקַּף הַהוּא רְשִׁימוּ יַתִּיר. חָב בֵּהּ זִמְנָא תְּלִיתָאָה אִתְפַּשַּׁט הַהוּא כְּתִמָּא מִסִּטְרָא דָּא לְסִטְרָא דָּא, כְּדֵין כְּתִיב נִכְתַּם עֲוֹנֵךְ לְפָנָי. תָּא חֲזֵי דָּוִד מַלְכָּא כְּיוָן דְּחָב קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל עִסְקָא דְּבַת שֶׁבַע, חָשִׁיב דְּהַהוּא חוֹבָא אִתְרְשִׁים עֲלֵיהּ לְעָלְמִין. מַה כְּתִיב (שמואל ב יב) גַּם יְיָ׳ הֶעֱבִיר חַטָּאתְךָ לֹא תָמוּת. אַעְבַּר הַהוּא רְשִׁימוּ מִקַּמֵּיהּ. אָמַר לָהּ רַבִּי אַבָּא וְהָא תְּנִינָן דְּבַת שֶׁבַע דִּילֵיהּ דְּדָוִד מַלְכָּא חָזַת מִן יוֹמָא דְּאִתְבְּרִי עָלְמָא, אַמַּאי יְהַבָּהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאוּרִיָּה הַחִתִּי מִן קַדְמַת דְּנָא. אָמַר לָהּ הָכֵי אוֹרְחוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַף עַל גַּב דְּאִתְתָּא אַזְמִינָא לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְמֶהֱוֵי דִּילֵיהּ, אַקְדִּים אַחֲרָא וּנְסִיב לָהּ עַד דְּמָטָא זִמְנֵיהּ דְּהַאי. כֵּיוָן דְּמָטָא זִמְנֵיהּ, אִתְדַּחְיָיא הַאי דְּנָסִיב לָהּ מִקַּמֵּי הַאי אָחֳרָא דְּאָתֵי לְבָתַר וְאִסְתַּלַּק מֵעָלְמָא. וְקַשְׁיָי קַמֵּיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַעְבָּרָא לֵיהּ מֵעָלְמָא עַד לָא מָטֵי זִמְנֵיהּ מִקַּמֵּי הַאי אָחֳרָא. וְרָזָא דְּבַת שֶׁבַע דְּאִתְיְהִיבַת לְאוּרִיָּה הַחִתִּי (פִּדְאָמָרָן) בְּקַדְמֵיתָא, פּוֹק וְדוֹק וְתִשְׁכַּח. אַמַּאי אִתְיְהִיבַת אַרְעָא קַדִּישָׁא לְכְנַעַן עַד לָא יֵיתוֹן יִשְׂרָאֵל. וְתִשְׁכַּח מִלָּה דָּא. וְכֻלָּא רָזָא חָדָא אִיהוּ וּמִלָּה חָדָא. תָּא חֲזֵי דָּוִד אַף עַל גַּב דְּאוֹדֵי עַל חוֹבֵיהּ וְתָב בִּתְיוּבְתָּא, לָא אַעְדֵּי לְבֵהּ וּרְעוּתֵיהּ מֵאנוּן חוֹבִין דְּחָב, וּמֵהַהוּא חוֹבָא דְּבַת שֶׁבַע, בְּגִין דְּדָחִיל עֲלַיְיהוּ תָּדִיר דִּילְמָא גָּרִים חַד מִנַּיְיהוּ וְיִקְטְרֵג עֲלֵיהּ בְּשַׁעֲתָא דְּסַכָּנָה. וּבְגִין כָּךְ לָא אַנְשִׁי לוֹן מִינֵיהּ וּמֵרְעוּתֵיהּ. ד״א כִּי פְשָׁעַי אֲנִי אֵדָע כָּלְהוֹ דַּרְגִּין דְּתַלְיָין בְּהוֹ חוֹבֵי בְּנֵי נָשָׁא אֲנִי אֵדָע. וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָּמִיד דָּא פִּגִּימוּ דְּסִיהֲרָא דְּלָא נָפְקָא מִסְאוֹבְתָּא עַד דְּאָתָא שְׁלֹמֹה וְאִתְנְהִירַת בְּאַשְׁלָמוּתָא. וּכְדֵין אִתְבַּסָּם עָלְמָא וְיִתְיְבוּ יִשְׂרָאֵל

לְרָחֲצָן דִּכְתִיב (מלכים א ה) וַיֵּשֶׁב יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל לָבֶטַח אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ. וְעִם כָּל דָּא וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָּמִיד. וְלָא אִתְפְּסָק מֵעָלְמָא. עַד דְּייֵתֵי מַלְכָּא מְשִׁיחָא לְזִמְנָא דְּאָתֵי כְּמָה דְּאִתְּמַר (זכריה יג) וְאֶת רוּחַ הַטּוּמְאָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ:

הוּא הָיָה גִּבּוֹר צַיִד לִפְנֵי יי׳ עַל כֵּן יֵאָמַר כְּנִמְרוֹד גִּבּוֹר צַיִד לִפְנֵי יי׳. תָּא חֲזֵי הוּא הַוָּה גִּבַּר תַּקִּיף. לְבוּשׁוֹי דְּאָדָם הָרִאשׁוֹן הַוָּה לָבֵישׁ וַהֲוָה יָדַע לְמֵיצַד צֵידָה דִּבְרִייָתָא בְּהוּ. אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר נִמְרוֹד הַוָּה מְפַתֵּי לִבְרִייָתָא לְמֵיהַךְ בָּתַר פּוּלְחַן דַּעֲבוֹדָה זָרָה וַהֲוָה שַׁלִּיט בְּאִנּוּן לְבוּשִׁין וְנָצַח בְּנֵי עָלְמָא וַהֲוָה אָמַר דְּאִיהוּ שַׁלִּיטָא בְּעָלְמָא וּפָלְחִין לֵיהּ בְּנֵי נָשָׁא. וְאַמַּאי אִקְרֵי שְׁמֵיהּ נִמְרוֹד דְּמָרַד בְּמַלְכָּא עִלָּאָה לְעֵילָּא דְּמָרַד בְּעִלָּאֵי וּמָרַד בְּתַתָּאֵי. בְּאִנּוּן [דף עד ע"א] לְבוּשִׁין שַׁלִּיט עַל כָּל (ד"א שְׁאָר) בְּנֵי עָלְמָא וּמָלַךְ בְּהוּ וּמָרַד בְּמָארֵיהּ וַאֲמַר דְּאִיהוּ שַׁלִּיטָא דְּעָלְמָא וַהֲוָה מְפַתֵּי לִבְרִייָתָא אֲבַתְרֵיהּ עַד דְּמָשַׁךְ בְּנֵי נָשָׁא לְמֵיפַּק מִבָּתַר פּוּלְחָנָא דְּמָארֵי עָלְמָא. אֲמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בְּאִילֵּין לְבוּשִׁין יְדָעֵי בְּהוּ חַבְרַיָּיא רָזָא עִלָּאָה:

מַתְנִיתִין. וַיְהִי כָּל הָאָרֶץ שָׂפָה אַחַת וּדְבָרִים אֲחָדִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן פָּתַח (מלכים א ו) וְהַבַּיִת בְּהִבָּנוֹתוֹ אֶבֶן שְׁלֵמָה מַסַּע נִבְנָה וּמַקָּבוֹת וְהַגַּרְזֶן כָּל כְּלִי בַרְזֶל לֹא נִשְׁמַע בַּבַּיִת בְּהִבָּנוֹתוֹ., וְהַבַּיִת בְּהִבָּנוֹתוֹ. וְכִי לָא הַוָּה בָּנֵי לֵיהּ שְׁלֵמָה וְכֻלְּהוּ אוּמָנִין דַּהֲווּ תַּמָּן, מַהוּ בְּהִבָּנוֹתוֹ. אֶלָּא כָּךְ הוּא כְּמָה דִּכְתִיב (שמות כה) מִקְשָׁה תֵּיעָשֶׂה הַמְּנוֹרָה. אִם הִיא מִקְשָׁה מַהוּ תֵּיעָשֶׂה. אֶלָּא וַדַּאי כֻּלָּא בְּאַת וְנִיסָּא אִתְעֲבִיד אִיהוּ מִגַּרְמֵיהּ. כֵּיוָן דְּשָׁרָאן לְמֶעְבַּד עֲבִידְתָּא אוֹלִיף לְאוּמָנִין

לְמֶעְבַּד בָּהּ מַה דְּלָא הֲווֹ יָדְעִין מִקַּדְמַת דְּנָא. מַאי טַעְמָא בְּגִין דְּבִרְכְתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁרָא עַל יְדַיְיהוּ, וְעַל דָּא כְּתִיב בְּהַבָּנוֹתוֹ אִיהוּ אִתְבְּנֵי מִגַּרְמֵיהּ, דְּהוּא אוֹלְפָא אוֹלְפַן לְאוּמָנִין הֵיאַךְ שָׁרָאן לְמֶעְבַּד, וְלָא אִסְתַּלַק מֵעִינַיְיהוּ רְשִׁימוּ דְּהַהוּא עֲבִידְתָּא מַמָּשׁ וּמִסְתַּכְלָאן בֵּהּ וְעָבְדֵי עַד דְּאִתְבְּנֵי כָּל בֵּיתָא. אֶבֶן שְׁלֵמָה מַסַּע נִבְנֶה. שְׁלֵמָה כְּתִיב חָסֵר יו"ד אֶבֶן שְׁלֵמָה וַדַּאי. מַסַּע דְּאִתְנְטִילַת וְאַתְיָא וְשָׁרְיָא עֲלַיְיהוּ וְאִתְעֲבִיד עֲבִידְתָּא (מַסַּע דְּאִתְנְטִיל וְעָבִיד עֲבִידְתָּא), מַסַּע דְּאִתְנְטִיל יָדָן לְמֶעְבַּד דְּלָא מִדַּעְתַּיְיהוּ. כְּתִיב הָכָא מַסַּע וּכְתִיב הָתָם (במדבר י) וּלְמַסַּע אֶת הַמַּחֲנוֹת. וּמַקָּבוֹת וְהַגַּרְזֶן כָּל כְּלֵי בַרְזֶל לֹא נִשְׁמַע. בְּגִין דְּשָׁמִיר בָּזַע כֹּלָּא וְלָא אִשְׁתְּמַע מִלָּה, דְּלָא אִצְטְרִיכוּ לְשָׁאר מָאנִין לְמֶעְבַּד. וְכֹלָּא בְּאָת וְנִיסָּא הֲוָה. אֲמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן כַּמָּה חֲבִיבִין אִנּוּן מִלֵּי דְּאוֹרַיְיתָא. זַכָּאָה חוּלָקֵיהּ מָאן דְּאִתְעַסַּק בְּהוּ וְיָדַע לְמֵיהַךְ (בֵּהּ) בְּאוֹרַח קְשׁוֹט. וְהַבַּיִת בְּהִבָּנוֹתוֹ. כַּד סָלְקָא בִּרְעוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֶעְבַּד יְקָרָא לִיקָרֵיהּ, סָלְקָא מִגּוֹ מַחֲשָׁבָה רְעוּתָא לְאִתְפַּשְׁטָא, וְאִתְפַּשְׁטַת מֵאַתַר דְּאִיהִי מַחֲשָׁבָה סְתִימָא דְּלָא אִתְיְדַע. עַד דְּאִתְפַּשְׁטַת וְשָׁרְיָא לְבֵי גָרוֹן אֲתַר דְּאִיהוּ נְבִיעַ תְּדִיר בִּרְזָא דְּאִיהוּ רוּחַ חַיִּים. וּכְדֵין כַּד אִתְפַּשְׁטַת הַהִיא מַחֲשָׁבָה וְשָׁרְיָא בַּאֲתַר דָּא, אִקְרֵי הַהִיא מַחֲשָׁבָה אֱלֹהִים חַיִּים. דִּכְתִיב (ירמיה י) הוּא אֱלֹהִים חַיִּים. עוֹד בָּעָא לְאִתְפַּשְׁטָא וּלְאִתְגַּלְיָא מִתַּמָּן נָפְקוּ אֶשָׁ"א וְרוּחָ"א וּמַיָ"א כְּלִילָן כַּחֲדָא, וּנְפַק יַעֲקֹב גְּבַר שְׁלִים וְאִיהוּ קוֹל חַד דְּנָפִיק וְאִשְׁתְּמַע. מֵהָכָא מַחֲשָׁבָה דַּהֲוָה סְתִימָא בַּחֲשָׁאי אִשְׁתְּמַע לְאִתְגַּלְיָא. עוֹד אִתְפַּשְׁטַת הַאי מַחֲשָׁבָה לְאִתְגַּלְיָא. וּבָטַשׁ הַאי קוֹל וְאַקִּישׁ בְּשִׁפְוָון, וּכְדֵין נָפְקָא דִּבּוּר, דְּאַשְׁלִים

כְּלָא, וְגָלֵי כְּלָא. אִשְׁתְּמַע דְּכֻלָּא אִיהוּ הַהִיא מַחֲשָׁבָה סְתִימָא דַּהֲוַת לְגוֹ וְכֻלָּא חַד. כֵּיוָן דְּמָטָא אִתְפַּשְׁטוּתָא דָּא וְאִתְעֲבִיד דִּבּוּר בְּתִקּוּנָא דְּהַהוּא קָלָא, כְּדֵין וְהַבַּיִת בְּהִבָּנוֹתוֹ. כַּאֲשֶׁר נִבְנָה לֹא כְתִיב אֶלָּא בְּהִבָּנוֹתוֹ בְּכָל זִמְנָא וְזִמְנָא. אֶבֶן שְׁלֵמָה כְּמָה דְּאִתְּמַר. וּכְתִיב (שיר ג) בָּעֲטָרָה שֶׁעִטְּרָה לוֹ אִמּוֹ. מַסָּע דְּנַפְקָא מִלְּגוֹ וְשַׁרְיָא וְנָטֵיל לְבַר, נַפְקָא מִלְּעֵילָּא וְשַׁרְיָא וְנָטֵיל לְתַתָּא. וּמַקָּבוֹת וְהַגַּרְזֶן כָּל כְּלֵי בַרְזֶל. אִלֵּין שְׁאָר דַּרְגִּין תַּתָּאִין דְּכֻלְּהוּ תַּלְיִין בֵּהּ וְלָא אִשְׁתְּמָעוּ וְלָא אִתְקַבְּלָן לְגוֹ כַּד אִיהִי סַלְקָא לְאִתְאַחֲדָא לְעֵילָּא וְלִינָקָא מִתַּמָּן. וְדָא הוּא בְּהִבָּנוֹתוֹ. וּכְדֵין כַּד אִיהִי יְנָקָא, כֻּלְּהוּ קָיְימִי בְּחֶדְוָתָא וְיָנְקִין וְאִתְמַלְיָין בִּרְכָאן. וּכְדֵין קָיְימִין עָלְמִין כֻּלְּהוּ בְּרָזָא חָדָא בְּיִחוּדָא חַד, וְלָא הֲווֹ בְּהוּ בְּכֻלְּהוּ עָלְמִין פְּרוּדָא. לְבָתַר דְּנָטְלִי חוּלָקְהוֹן כָּל חַד וְחַד כֻּלְּהוּ מִתְפַּשְׁטָן וּמִתְפָּרְשָׁן לְסִטְרַיְיהוּ לְמָה דְּאִתְמַנָּן. תָּא חֲזֵי וַיְהִי כָּל הָאָרֶץ שָׂפָה אַחַת וגו' [דף עד ע"ב] לְבָתַר מַה כְּתִיב וַיְהִי בְּנָסְעָם מִקֶּדֶם. מֵהַהוּא קַדְמָאָה דְּעָלְמָא. וַיִּמְצְאוּ בִקְעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר. דְּהָא מִתַּמָּן מִתְפָּרְשָׁן לְכָל אִנּוּן סִטְרִין, וְאִיהוּ רֵישׁ מַלְכוּ לְאִתְבַּדָּרָא. וְאִי תֵּימָא הָא כְּתִיב (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן וּמִשָּׁם יִפָּרֵד. וַדַּאי הָכִי הוּא דְּכֵיוָן דְּנָטְלִי חוּלָקְהוֹן כָּל חַד וְחַד כֻּלְּהוּ מִתְפַּשְׁטָן וּמִתְפָּרְשָׁן לְסִטְרַיְיהוּ לְמָה דְּאִתְמַנָּן.

סִתְרֵי תוֹרָה

קוּמְטוּרָא דְּהַרְמָנָא מְמַלְלָן דְּעָלְמָא. וַיִּמְצְאוּ בִקְעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר. דְּהָא מִתַּמָּן בְּלָשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ דְּמַה"שׁ אִשְׁתְּמוֹדָעָן בֵּהּ וְלָא מִתְפָּרְשָׁן לְכָל אִנּוּן סִטְרִין, הֲווֹ מְמַלְלִין בְּלִישָׁן אָחֳרָא. בְּגִין וְאִיהוּ רֵישׁ מַלְכוּ לְאִתְבַּדָּרָא. כָּךְ כְּתִיב וְעַתָּה לֹא יִבָּצֵר מֵהֶם וגו'. דְּאִלְמָלֵי מִשְׁתָּעָאן בְּלִישָׁן אָחֳרָא דְּמַלְאֲכֵי עִלָּאֵי לָא הֲווֹ אִשְׁתְּמוֹדָעָן בֵּהּ, גָּרַע חֲשִׁיבוּ דְּאִנּוּן חֲשִׁבִין לְמֶעְבַּד. בְּגִין מִתַּמָּן הֲווֹ פְּרוּדָא, וְכַד אִנּוּן

כְּנִישִׁין תַּמָּן לְיַנְקָאָה לָא הֲוֵי דְּעוֹבָדָא דְּשֵׁדִין לָאו אִיהוּ אֶלָּא פְּרוּדָא. וְכַד נָטְלִין הֲוֵי בִּרְגָעָא חָדָא לְחֵזוּ בְּנֵי אֱנָשָׁא פְּרוּדָא, דְּכְתִיב וַיְהִי בְּנָסְעָם וְלָא יַתִּיר. וּדְבָרִים אֲחָדִים. דַּהֲווֹ מְקֶדֶם וַיִּמְצְאוּ בְּקָעָה כְּמָה דְּאִתְּמַר. וַיְהִי כָּל הָאָרֶץ שָׂפָה אֶחָת וּדְבָרִים אֲחָדִים דְּהָא כְּדֵין עָלְמָא בִּיסוֹדָא וְעִקָּרָא וְשָׁרְשָׁא חָדָא וּמְהֵימְנוּתָא חָדָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מַה כְּתִיב וַיְהִי בְּנָסְעָם מִקֶּדֶם הוּא, וּבָעוֹ לְאִתַּקָּפָא בְּאַרְעָא סִטְרָא אָחֳרָא וּלְמִפְלַח פּוּלְחָנָא דִּילֵיהּ. בְּגִין דַּהֲווֹ יָדְעִין דְּהָא כָּל דִּינִין בִּישִׁין מִתַּמָּן נַחֲתִין לְעָלְמִין. וּבָעַיִן לְדָחוּיֵי דַּרְגָּא דְּקֻדְשָׁא. עי"ר וּמִגְדַּ"ל, דָּא חָכְמְתָא עִלָּאָה. [ד"א דְּהָא] הֲווֹ יָדְעִי דִּשְׁמָא קַדִּישָׁא לָא אִתְּתַקַּף בְּאַרְעָא, אֶלָּא בְּעִיר וּמִגְדָּל. עי"ר דִּכְתִיב (ש"ב ה) עִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן וגו'. מִגְדַּ"ל דִּכְתִיב (שיר ד) כְּמִגְדַּל דָּוִד צַוָּארֵךְ. וּבְחָכְמְתָא עֲבָדוּ לְמֶהֱוֵי שִׁלְטָנָא דְּסִטְרָא אָחֳרָא בְּאַרְעָא דְּדַחְיָיא [ד"א לְדַחְיָא] אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ מֵאַתְרֵיהּ. וּלְמֶהֱוֵי דִּיוּרָא לְסִטְרָא דְּעוֹבָדָא דְּשֵׁדִין לָאו אִיהוּ אֶלָּא בִּרְגָעָא חָדָא לְחֵזוּ בְּנֵי אֱנָשָׁא וְלָא יַתִּיר. וּדְבָרִים אֲחָדִים. דַּהֲווֹ מְקֶדֶם וַיִּמְצְאוּ בְּקָעָה כְּמָה דְּאִתְּמַר. וַיְהִי כָּל הָאָרֶץ שָׂפָה אֶחָת וּדְבָרִים אֲחָדִים דְּהָא כְּדֵין עָלְמָא בִּיסוֹדָא וְעִקָּרָא וְשָׁרְשָׁא חָדָא וּמְהֵימְנוּתָא חָדָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מַה כְּתִיב וַיְהִי בְּנָסְעָם מִקֶּדֶם הוּא, וּבָעוֹ לְאִתַּקָּפָא בְּאַרְעָא סִטְרָא אָחֳרָא וּלְמִפְלַח פּוּלְחָנָא דִּילֵיהּ. בְּגִין דַּהֲווֹ יָדְעִין דְּהָא כָּל דִּינִין בִּישִׁין מִתַּמָּן נַחֲתִין לְעָלְמִין. וּבָעַיִן לְדָחוּיֵי דַּרְגָּא דְּקֻדְשָׁא. עי"ר וּמִגְדַּ"ל, דָּא חָכְמְתָא עִלָּאָה. [ד"א דְּהָא] הֲווֹ יָדְעִי דִּשְׁמָא קַדִּישָׁא לָא אִתְּתַקַּף בְּאַרְעָא, אֶלָּא בְּעִיר וּמִגְדָּל. עי"ר דִּכְתִיב (ש"ב ה) עִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן וגו'. מִגְדַּ"ל דִּכְתִיב (שיר ד) כְּמִגְדַּל דָּוִד צַוָּארֵךְ. וּבְחָכְמְתָא עֲבָדוּ לְמֶהֱוֵי שִׁלְטָנָא דְּסִטְרָא אָחֳרָא בְּאַרְעָא דְּדַחְיָיא [ד"א לְדַחְיָא] אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ מֵאַתְרֵיהּ. וּלְמֶהֱוֵי דִּיוּרָא לְסִטְרָא

בְּקָעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר מִתַּמָּן נָטְלוּ בְּלִבְּיֵיהוּ לַאֲפָקָא מֵרְשׁוּתָא עִלָּאָה לִרְשׁוּ אָחֳרָא:

וַיֹּאמְרוּ הָבָה נִבְנֶה לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ

אָחֳרָא בְּאַרְעָא. וְנַעֲשֶׂה לָנוּ בַּשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. שֵׁם. כְּמָה דַּאֲחִידָא [ד"א רַבִּי חִיָּיא פָּתַח (ישעיה נד) דְּאָחֳרָא] אִיהוּ שֵׁם לְעֵלָּא, וְהָרְשָׁעִים כַּיָּם נִגְרָשׁ וגו'. נַתְקִיף לָהּ בֵּינָא לְמֶהֱוֵי שֵׁם וְכִי אִית יָם נִגְרָשׁ. אֵין דְּכַד בְּאַרְעָא. פֶּן נָפוּץ. יְדִיעָה הֲוֹוּ יַמָּא נַפְקָא מִתְּקוּנֵיהּ וְאָזֵיל יָדְעִין דְּיִתְבַּדְּרוּן מֵעַל אַפֵּי (בְּלָא הַבְלָא) בְּלָא חַבָּלָא, כְּדֵין אַרְעָא. וּבְגִין כָּךְ הֲוֹוּ מִתְיַחֲדִין נִגְרַשׁ וְאִתְתָּרַךְ מֵאַתְרֵיהּ, לְמֶעְבַּד עֲבִידְתָּא דָּא בְּחָכְמָה. כְּמָאן דְּרָוֵי חַמְרָא וְלָא יָתֵיב סְטָרָא אָחֳרָא אִיהוּ דְּכַר עַל בּוּרְיֵיהּ וְסָלְקָא וְנָחֲתָא. וְנוּקְבָא תּוּקְפָּא דְּזוּהֲמָא דְּדִינָא מַאי טַעְמָא בְּגִין כִּי הַשֶּׁקֶט קַשְׁיָא. וּכְמָה דְּאָדָם חָב (בבה) לָא יוּכַל, וְיִגָּרְשׁוּ מִימָיו בְּהוֹ וְאִתְקָפוּ בְּגִינֵיהּ עַל עָלְמָא. רֶפֶשׁ וְטִיט. דְּמַפְקוּ מֵימוֹי אוֹף הָכֵי אִנּוּן עָבְדוּ דְּאִתְתַּקַּף כָּל הַהוּא טִינָא דְּיַמָּא וְכָל יַתִּיר. דְּכְתִיב אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי טִנּוּפָא לְשִׁפְוּתֵיהּ. כְּגַוְנָא הָאָדָם. בְּגַוֵּי דְּאָדָם קַדְמָאָה דָּא אִנּוּן רְשָׁעִים דְּנַפְקֵי דְּאִיתֵּי וְאַשְׁלִיט סְטָרָא אָחֳרָא מֵאָרְחָא דְּתַקְנָא וְאָזְלֵי כְּרַוֵּי עַל עָלְמָא סְטָרָא בִּישָׁא. כְּמָה חַמְרָא בְּלָא תִּקּוּנָא, דְּנַפְקֵי דְּסִטְרָא דְּקְדוּשָׁה לָאו שַׁלְטָנֵיהּ מֵאוֹרַח מֵישָׁר לְאוֹרַח עֲקִים. בְּהַאי עָלְמָא אֶלָּא בְּעִיר מַאי טַעְמָא, בְּגִין כִּי הַשֶּׁקֶט וּמִגְדָּל. אוֹף הָכֵי חֲשִׁיבוּ אִנּוּן לֹא יוּכַל. דְּהָא עַקִּימוּ לְמִבְנֵי עִיר וּמִגְדָּל לְמִשְׁלַט הַאי דְּאַרְחַיְיהוּ גָּרִים לוֹן לְמֵהַךְ סְטַר בִּישָׁא בְּעָלְמָא: בְּלָא תִּקּוּנָא וּבְלָא שְׁכִיכוּ.

וַיֵּרֶד יי' לִרְאוֹת. [דף עה ע"א] וְלָא עוֹד אֶלָּא דְּכָל רוּגְזָא נָחַת הַאי שְׁמָא דִּידְהוּ בְּשַׁעְתָּא דְּאָמְרִי מִלָּה דְּקַדִּישָׁא לְמֶחֱזֵי (עַל) עוֹבָדִיהוֹן מִפּוּמַיְיהוּ הַהוּא מִלָּה רֶפֶשׁ דְּבְנַיְינָא דִּבְנוֹ. וְאִנּוּן הֲוֹוּ מְמַלְּלָן וְטִיט כֻּלְּהוֹ מַפְקֵי טִנּוּפָא

וְגִיעוּלָא מִפּוּמַיְיהוּ לְבַר עַד בִּלְשׁוֹן קֹדֶשׁ לְגַבֵּי כָּל אִנּוּן
דְּמִסְתָּאֲבֵי [דף עה ע"א] וּמְסָאֲבֵי דַּרְגִּין קַדִּישִׁין וַהֲווֹ מַצְלִיחִין.
לוֹן. תָּא חֲזֵי וַיֹּאמְרוּ הָבָה כֵּיוָן דְּנַחֲתַת קְדֻשָּׁה אִתְבַּלְבְּלוּ
נִבְנָה לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ כָּל אִנּוּן דַּרְגִּין. עִלָּאִין נָחֲתוּ
בַּשָּׁמַיִם. לֵית הָבָה אֶלָּא וְתַתָּאִין סְלִיקוּ. וְלָא הֲווֹ קָיְימִין
הַזְמָנָה בְּעָלְמָא. נִבְנֶה לָנוּ בְּאַרַח מֵישָׁר כְּמָה דַּהֲווֹ.
עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַּשָּׁמַיִם. וּלְבָתַר בִּלְבֵּל לִישַׁנְהוֹן בְּע'
כָּלְהוּ בְּעִיטָא בִּישָׁא אָתוֹ לִישָׁן וְאִתְבַּדָּרוּ לְכָל סִטְרֵי
לְסַרְבָא בֵּהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ עָלְמָא. חַד מְמַנָּא הוּא
הוּא. בִּשְׁטוּתָא אָתוֹ (איהו) בִּרְקִיעָא וּבֵיהּ קָיְימִין כָּל (ד"א
בְּטִפְּשׁוּ דִּלְבָּא. אֲמַר רַבִּי ל"ג אִנּוּן) מַפְתְּחָן דְּעוֹבָדֵי
אַבָּא שְׁטוּתָא נְסִיבוּ עָלְמָא. וְאִיהוּ קָיְימָא וְזַמִּין
בִּלְבַּיְיהוּ. אֲבָל בְּחָכְמָה [בְּכָל] שַׁעֲתֵי וְרִגְעֵי דְּיוֹמָא.
דְּרְשִׁיעוּ אָתוֹ בְּגִין לְנָפְקָא וְאִנּוּן הֲווֹ יָדְעִין בְּרָזָא
מֵרְשׁוּ עִלָּאָה לְרְשׁוּ אָחֳרָא דְּחָכְמְתָא גְּנָזָא דְּהַאי מְמַנָּא.
וּלְאַחְלָפָא יְקָרֵיהּ לִיקָרָא וַהֲווֹ פָּתְחֵי וְסָגְרֵי וּמַצְלְחֵי
נוּכְרָאָה. וּבְכֹלָּא אִית רָזָא בְּעוֹבָדֵיהוֹן בְּמֵימְרָא דְּפוּמְהוֹן.
דְּחָכְמְתָא עִלָּאָה. הָבָה נִבְנָה כֵּיוָן (דְּאִסְתַּכְּלָא)
לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל. תָּא חֲזֵי כַּד מֵימְרָא דְּלְהוֹן, כֹּלָּא אִתְמְנָע
מָטוֹ לְהַאי בִּקְעָה דְּאִיהוּ מְנַיְהוּ. וַאֲתַר מְתֻקָּן אַשְׁפָּחוּ
רְשׁוּ נוּכְרָאָה וְאִתְגְּלֵי לְהוֹ בְּהַהוּא בִּקְעָה. סִתְרָא דְּסִתְרִין.
אֲתַר דְּשָׁלְטְנוּתָא דָּא תְּקִיעַ וַיִּמְצְאוּ בִּקְעָה. אֲתַר מְתֻקָּן
בְּגוֹ נוּנֵי יַמָּא. אֲמָרוּ הָא לְהַאי (ד"א ל"ג הַהוּא) סִטְרָא
אֲתַר לְמֵיתַב וּלְאִתְתַּקְפָּא בִּישָׁא דְּבָעוּ אִנּוּן לְאַתְקָפָא
לְבָא לְאִתְהַנָּאָה בֵּהּ תַּתָּאֵי. וְאִתְמְנָעוּ. תּוֹקְפָּא (דִּילֵיהּ)
מִיָּד הָבָה נִבְנָה לָנוּ עִיר. דְּהַהוּא סִטְרָא הֲוָה תַּלְיָא

לְאִתְפָּרָעָא בְּהַהִיא בִּקְעָה עַד דְּנָטְלָא תַּמָּן חֵילִין וּמַשִּׁרְיָין כְּגַוְנָא דְּאִנּוּן דְּבָנוּ קַרְתָּא וּמִגְדָּלָא וְאִתְיְהִיבוּ (כְּלָא) כָּלְהוֹ בִּידָהָא. וְאִתְקַטָּלוּ תַּמָּן אִנּוּן דְּלָא בָּעוּ לְמֵיפַק בְּקֵ"ץ הַיָּמִי"ן. אִתְבְּהִילוּ וּנְפָלוּ בְּקֵץ הַיָּמִי"ם. בְּהַהוּא אֲתַר דְּאִתְחַלַּשׁ תָּקְפָּא בְּקַדְמֵיתָא בְּהַאי בִּקְעָה. וְעַל דָּא כְּתִיב (יחזקאל לו) וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת. וְאִתְתַּקְפַת בְּהַהוּא צוּלְמָא דְּאָקִים נְבוּכַדְנֶצַּר. וְאִתְבַּר תּוּקְפָּא לְבָתַר בְּאִנּוּן גַּרְמִין וּבְהַהוּא צוּלְמָא. דְּאִנּוּן קַדְמָאֵי קָיְימוּ וְקָמוּ עַל רַגְלֵיהוֹן. וְהַהוּא צוּלְמָא אִתְבָּר. וּכְדֵין יָדְעוּ כָּל עַמִּין דְּעָלְמָא דִּלֵּית אֱלוֹהַּ בַּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּלְחוֹדוֹי. וְתוּ דְּאִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ עַל יְדָא דַּחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה וְכֻלָּא בְּחַד יוֹמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב (ישעיה כט) וְהִקְדִּישׁוּ אֶת קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וגו':

(עד כאן סתרי תורה)

נַתְקִין בַּאֲתַר דָּא עִיר וּמִגְדָּל. וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. אֲתַר דָּא (יְהֵיב לוֹן) יְהֵא לָן לְדַחֲלָא וְלָא אָחֳרָא, וְנִבְנֶה לַאֲתַר דָּא עִיר וּמִגְדָּל. לָמָּה לָן לְסַלְקָא לְעֵילָּא דְּלָא נָיכוֹל לְאִתְהַנָּאָה מִנֵּיהּ. הָא הָכָא אֲתַר מִתְקָנָא. וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם דַּחֲלָא לְמִפְלַח תַּמָּן. פֵּן נָפוּץ לְדַרְגִּין אָחֳרָנִין וְנִתְבַּדַּר לְסִטְרֵי עָלְמָא:

וַיֵּרֶד יי' לִרְאוֹת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמִּגְדָּל דָּא הוּא חַד מֵאִנּוּן עַשַּׂר זְמִנִּין דְּנָחֲתָא שְׁכִינְתָּא לְאַרְעָא. וְכִי מַה הוּא לִרְאוֹת וְלָא הֲוָה יָדַע מִקַּדְמַת דְּנָא. אֶלָּא לִרְאוֹת לְאַשְׁגָּחָא בְּדִינָא כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (שמות ה) יֵרָא יי' עֲלֵיכֶם וְיִשְׁפֹּט. אֶת הָעִיר וְאֶת הַמִּגְדָּל. הָכָא אִית לְאִסְתַּכָּלָא. דְּהָא לָא כְּתִיב לִרְאוֹת אֶת בְּנֵי הָאָדָם. אֶלָּא לִרְאוֹת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמִּגְדָּל. אַמַּאי. אֶלָּא בְּשַׁעֲתָא

דְּאַשְׁגַּח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדִינָא, בְּקַדְמֵיתָא מִשְׁגַּח בְּדַרְגָּא דִּלְעֵילָא, וּלְבָתַר בְּדַרְגָּא דִּלְתַתָּא. בְּקַדְמֵיתָא בְּעִלָּאֵי וּלְבָתַר בְּתַתָּאֵי. וּבְגִין דְּהַאי מִלָּה מָטָא לְעֵילָא, אַשְׁגַּחוּתָא דִּלְעֵילָא הֲוָה בֵּהּ בְּקַדְמֵיתָא דִּכְתִיב לְרָאוֹת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמִּגְדָּל. אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם. מַאי בְּנֵי הָאָדָם בְּנוֹי דְּאָדָם קַדְמָאָה דְּמָרַד בְּמָרֵיהּ וְגָרַם מוֹתָא לְעָלְמָא. אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם בִּנְיָינָא וַדַּאי אָמְרוּ (גְּרְמוּ) וּבָעוּ לְמִבְנֵי לְעֵילָא. רַבִּי שִׁמְעוֹן פָּתַח וַאֲמַר (יחזקאל מו) כֹּה אָמַר יי׳ אֱלֹהִים שַׁעַר [דף עה ע"ב] הֶחָצֵר הַפְּנִימִית הַפּוֹנֶה קָדִים יִהְיֶה סָגוּר שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת יִפָּתֵחַ וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ יִפָּתֵחַ. הַאי קְרָא אִית לְאִסְתַּכָּלָא בֵּהּ. וְאִיהוּ רָזָא כְּמָה דְּאִתְּמַר. יִהְיֶה סָגוּר שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. אַמַּאי (וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת יִפָּתֵחַ וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ יִפָּתֵחַ וגו׳. אַמַּאי יִהְיֶה סָגוּר כָּל אִנּוּן יוֹמִין דְּשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה). אֶלָּא אִלֵּין יְמֵי חוֹל. דְּתַרְעָא דָּא יִהְיֶה סָגוּר דְּלָא לְאִשְׁתַּמְּשָׁא חוֹל בְּקוּדְשָׁא. וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת יִפָּתֵחַ וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ יִפָּתֵחַ. דְּהָא כְּדֵין שְׁמוּשָׁא (דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא) דְּקוּדְשָׁא בְּקוּדְשָׁא. וּכְדֵין אִתְנְהִיר סִיהֲרָא לְאִתְחַבְּרָא בְּשִׁמְשָׁא. תָּא חֲזֵי תַּרְעָא דָּא לָא אִתְפַּתַּח בְּאִנּוּן שִׁתָּא יוֹמֵי דְּחוֹל. בְּגִין דְּהָא בְּאִנּוּן יוֹמֵי דְּחוֹל עָלְמָא תַּתָּאָה אִתְּזַן וְשַׁלְטִין כָּל אִנּוּן שִׁית יוֹמִין דְּחוֹל עַל עָלְמָא בַּר בְּאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל. וְאִנּוּן דְּשַׁלְטֵי לָא שַׁלְטֵי בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא בְּגִין דְּהַשַּׁעַר הַזֶּה אִיהוּ סָגוּר. אֲבָל בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ כֻּלְּהוּ מִתְעַבְּרָן וְלָא שַׁלְטִין בְּגִין דְּהַשַּׁעַר הַזֶּה אִיהוּ פָּתוּחַ וְעָלְמָא אִיהוּ בְּחֶדְוָה וְאִתְּזַן מִתַּמָּן וְלָא אִתְיְהִיב עָלְמָא לְרִשׁוּ אָחֳרָא. וְאִי תֵּימָא דְּכָל אִנּוּן שִׁית יוֹמִין אִנּוּן שַׁלְטִין בִּלְחוֹדַיְיהוּ. תָּא חֲזֵי הַפּוֹנֶה קָדִים. עַד לָא יְקוּמוּן לְשַׁלְטָאָה אִיהוּ אִסְתַּכַּל תְּדִיר

חוברות לימוד הבי"ת
והמשניות זהר הודפס
לזכות

שיראל בת

רות מרים תחי'

הקב"ה ישלח לה המלאך
רפאל שיעמוד לימינה ויהיה
לה לידה קלה בזכות כל
התנאים והאמוראים אכי"ר

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פרשת חיי שרה

יום **ראשון**	**17** **טז**	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קמ"ה **ירושלמי:** סוכה כ"ד **תוספתא:** זבים ד **נ"ך:** יהושע יד **משניות:** יבמות ו **זהר:** חלק א עמ' שלז-שלח	**עלות השחר** (72 דק) ... 4:54 **נץ החמה** ..... 6:10 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:00 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:47 **סו"ז תפילה** ..... 9:39 **חצות היום** ..... 11:23 **שקיעה** ..... 4:35 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:48
יום **שני**	**18** **יז**	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קמ"ו **ירושלמי:** סוכה כ"ה **תוספתא:** זבים ה **נ"ך:** יהושע טו **משניות:** יבמות ז **זהר:** חלק א עמ' שלט-שמ	**תענית שני בתרא** **עלות השחר** (72 דק) ... 4:55 **נץ החמה** ..... 6:11 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:00 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:47 **סו"ז תפילה** ..... 9:39 **חצות היום** ..... 11:23 **שקיעה** ..... 4:34 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:47
יום **שלישי**	**19** **יח**	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קמ"ז **ירושלמי:** סוכה כ"ו **תוספתא:** טבול יום א **נ"ך:** יהושע טז **משניות:** יבמות ח **זהר:** חלק א עמ' שמא-שמב	**עלות השחר** (72 דק) ... 4:56 **נץ החמה** ..... 6:12 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:01 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:48 **סו"ז תפילה** ..... 9:39 **חצות היום** ..... 11:23 **שקיעה** ..... 4:34 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:47
יום **רביעי**	**20** **יט**	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קמ"ח **ירושלמי:** תענית א' **תוספתא:** טבול יום ב **נ"ך:** יהושע יז **משניות:** יבמות ט **זהר:** חלק א עמ' שמג-שדמ	**עלות השחר** (72 דק) ... 4:57 **נץ החמה** ..... 6:13 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:01 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:48 **סו"ז תפילה** ..... 9:40 **חצות היום** ..... 11:24 **שקיעה** ..... 4:33 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:46
יום **חמישי**	**21** **כ**	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קמ"ט **ירושלמי:** תענית ב' **תוספתא:** ידים א **נ"ך:** יהושע יח **משניות:** יבמות י **זהר:** חלק א עמ' שמה-שמו	**עלות השחר** (72 דק) ... 4:57 **נץ החמה** ..... 6:14 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:02 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:49 **סו"ז תפילה** ..... 9:40 **חצות היום** ..... 11:24 **שקיעה** ..... 4:33 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:46
יום **שישי**	**22** **כא**	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא ק"נ **ירושלמי:** תענית ג' **תוספתא:** ידים ב **נ"ך:** יהושע יט **משניות:** יבמות יא **זהר:** חלק א עמ' שמז-שמח	**עלות השחר** (72 דק) ... 4:58 **נץ החמה** ..... 6:15 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:02 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:49 **סו"ז תפילה** ..... 9:41 **חצות היום** ..... 11:24 **שקיעה** ..... 4:33 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:46 **הדלקת נרות** (40 דק): 3:53 (20 דק): 4:13
שב"ק	**23** **כב**	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קנ"א **ירושלמי:** תענית ד' **תוספתא:** עקצין א **נ"ך:** יהושע כ **משניות:** יבמות יב **זהר:** חלק א עמ' שמט-שנ	**שבת קודש פרשת חיי שרה** **עלות השחר** (72 דק) ... 4:59 **נץ החמה** ..... 6:15 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:03 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:50 **סו"ז תפילה** ..... 9:41 **חצות היום** ..... 11:24 **שקיעה** ..... 4:32 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:45 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 5:45**

דְּחִיקַת הַשָּׁעָה גּוֹרֶמֶת לָאָדָם אֶת כָּל הַצָּרוֹת ! רַבִּי נָתָן אָמַר : 'מִדְּחִיקַת הַשָּׁעָה לֹא יוֹצֵא שׁוּם דָּבָר טוֹב' ; יְסוֹד בְּחִנּוּךְ - הֵן תַּלְמִידִים בְּגָנִים, הֵן תַּלְמִידִים בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, וְהֵן תַּלְמִידִים שֶׁל יְשִׁיבָה - שֶׁתִּהְיֶה תָּמִיד גִּישָׁה חִיּוּבִית : "אַתָּה כֵּן יָכוֹל ! אַתָּה כֵּן מַצְלִיחַ ! " וּלְהַשְׁמֵר מְאֹד מִגִּישָׁה שְׁלִילִית, כִּי בָּזֶה הוֹרְסִים אֶת הַיֶּלֶד !

יֵשׁ לְךָ גִּישָׁה חִיּוּבִית ? בָּנִיתָ אֶת הַיֶּלֶד ! (משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)